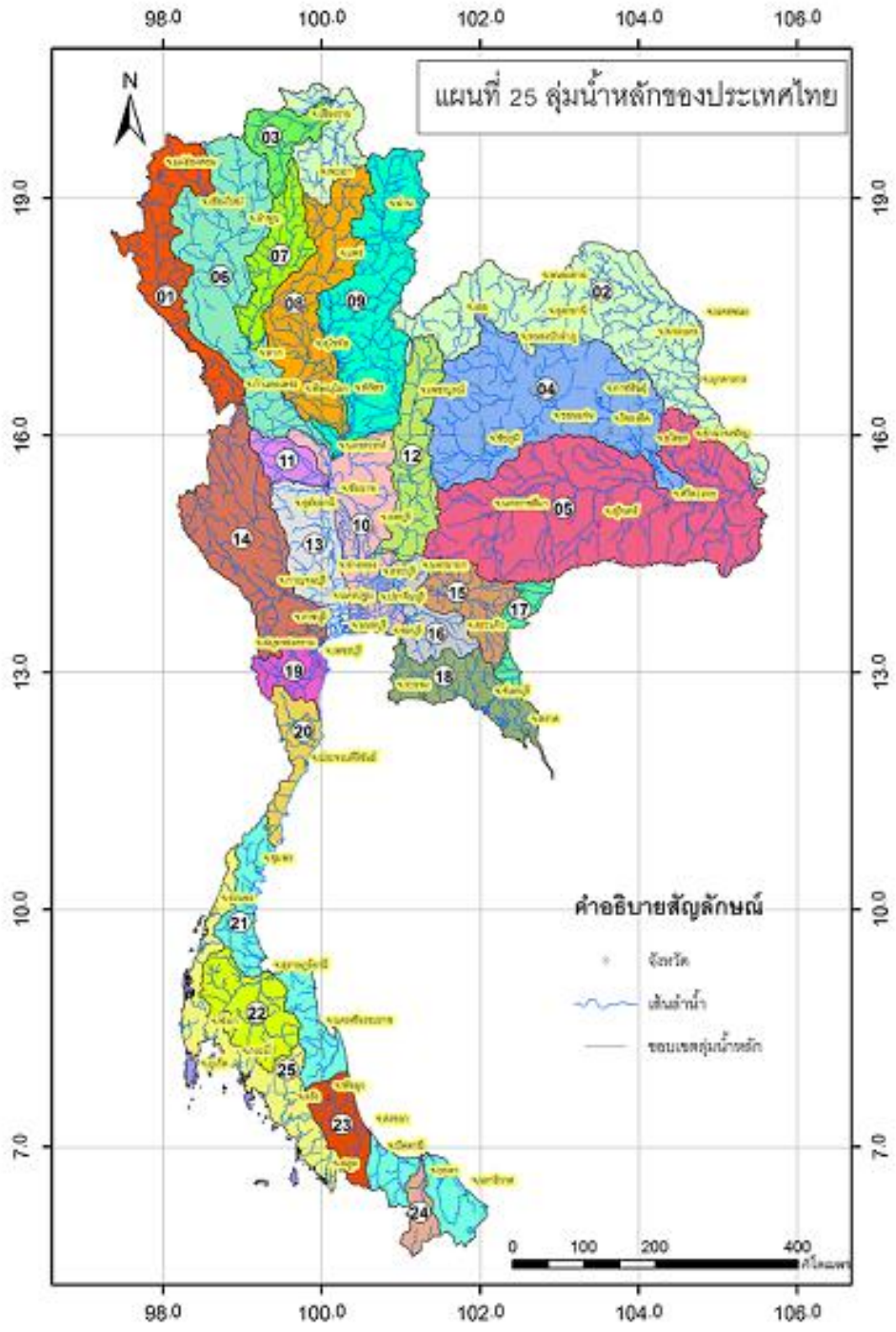
"อยู่กับป่า"

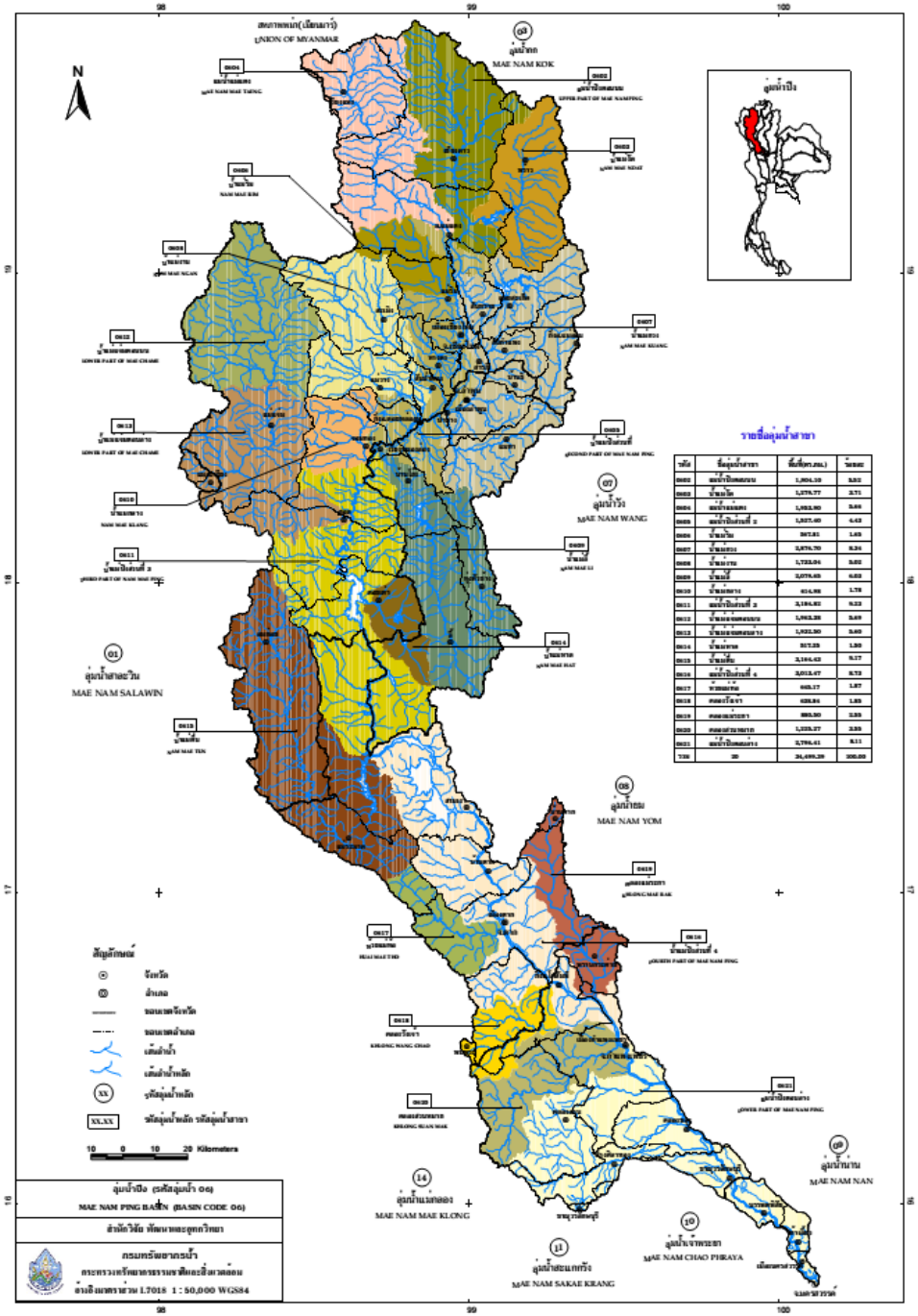
การจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำอย่างยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา

ภูมิปัญญา ภูมิสังคม : ลุ่มน้ำแม่กวง

อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่

ลุ่มน้ำสำคัญอย่างไร ?

แผนที่ 25 ลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย
N
98.0
100.0
102.0
104.0
106.0
19.0
16.0
13.0
10.0
7.0
01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
คำอธิบายสัญลักษณ์
จังหวัด
เส้นลำน้ำ
ขอบเขตลุ่มน้ำหลัก
0
100
200
400
กิโลเมตร

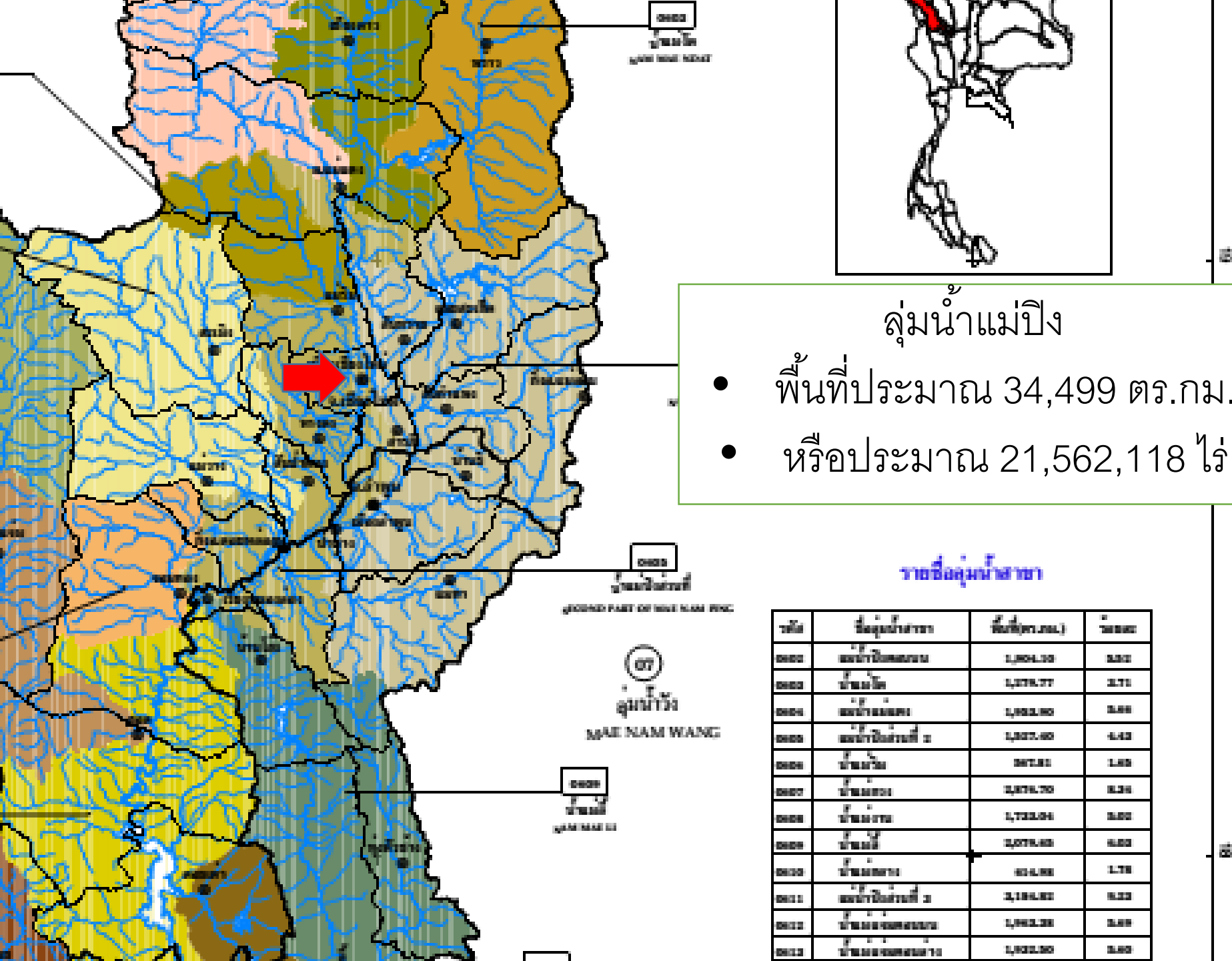

ลุ่มน้ำแม่ปิง

- พื้นที่ประมาณ 34,499 ตร.กม.
- หรือประมาณ 21,562,118 ไร่

ลุ่มน้ำปิงมีขนาดพื้นที่เป็นลำดับที่ 5 จาก 25 ลุ่มน้ำของประเทศไทย

รหัส	ชื่อ	จำนวนสาขา	พื้นที่ (ตร.กม)	%	ลำดับที่
05	ลุ่มน้ำมูล	31	71,071	13.83	1
02	ลุ่มน้ำโขง	37	57,188	11.13	2
04	ลุ่มน้ำชี	20	49,129	9.56	3
09	ลุ่มน้ำน่าน	16	34,908	6.79	4
06	**ลุ่มน้ำปิง**	**20**	**34,499**	**6.71**	**5**
14	ลุ่มน้ำแม่กลอง	11	30,180	5.87	6
21	ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก	13	26,067	5.07	7
08	ลุ่มน้ำยม	11	23,948	4.66	8

ลุ่มน้ำแม่ปิง

- พื้นที่ประมาณ 34,499 ตร.กม.
- หรือประมาณ 21,562,118 ไร่

รายชื่อลุ่มน้ำสาขา

รหัส	ชื่อลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่(ตร.กม.)	ร้อยละ
0602	แม่น้ำปิงตอนบน	1,804.10	5.23
0603	น้ำแม่งัด	1,278.77	3.71
0604	แม่น้ำแม่แตง	1,953.90	5.66
0605	แม่น้ำปิงส่วนที่ 2	1,507.60	4.43
0606	น้ำแม่วัง	567.81	1.65
0607	น้ำแม่ลาว	2,876.70	8.34
0608	น้ำแม่งาว	1,733.04	5.02
0609	น้ำแม่ลี้	2,079.60	6.03
0610	น้ำแม่กวง	614.90	1.78
0611	แม่น้ำปิงส่วนที่ 3	3,186.80	9.23
0612	น้ำแม่ทาตอนบน	1,953.30	5.66
0613	น้ำแม่ทาตอนล่าง	1,932.90	5.60

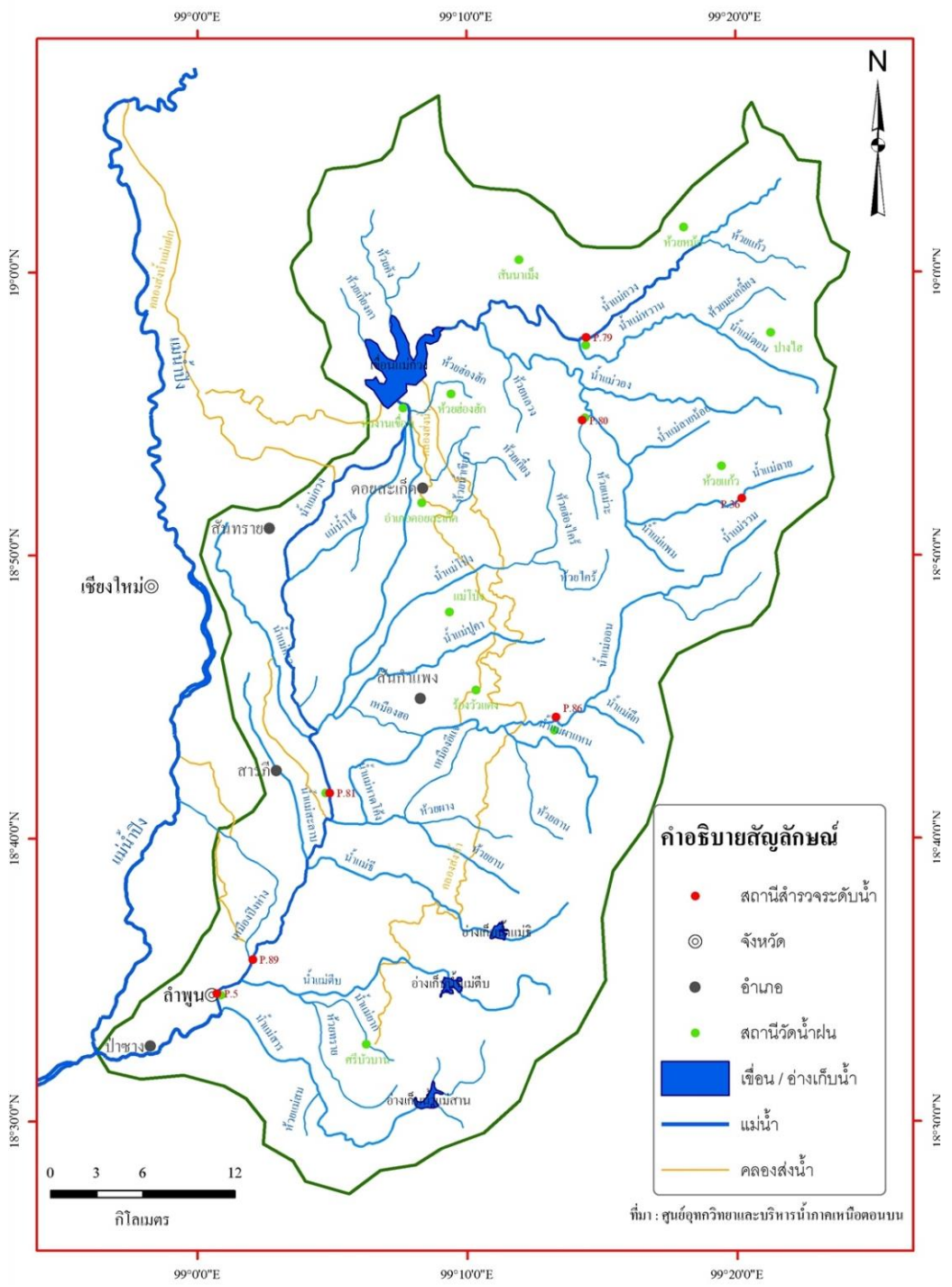
ลุ่มน้ำแม่กวง

ลุ่มน้ำแม่กวงเป็นส่วนหนึ่งของลุ่มน้ำแม่ปิง

มีเนื้อที่ 2,876.70 ตารางกิโลเมตร

ร้อยละ 8.34 ของพื้นที่ลุ่มน้ำปิง

ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอสันทราย อำเภอแม่ออน อำเภอสันกำแพง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอบ้านธิ อำเภอเมือง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

พื้นที่ลุ่มน้ำแม่กวง

ปัญหา ?

การใช้พื้นที่ทรัพยากรป่าไม้

- พืชและสัตว์ป่ามีจำนวนและชนิดลดลง

- คุณภาพของน้ำเสื่อมลง

- เกิดความแห้งแล้งในฤดูแล้ง

- เกิดการชะล้างพังทลายของดิน

- **เกิดน้ำท่วมในฤดูฝน**

ภาพจาก : ไทยรัฐออนไลน์ 7 ม.ค. 2560 18:02

- เกิดปัญหาโลกร้อนขึ้น

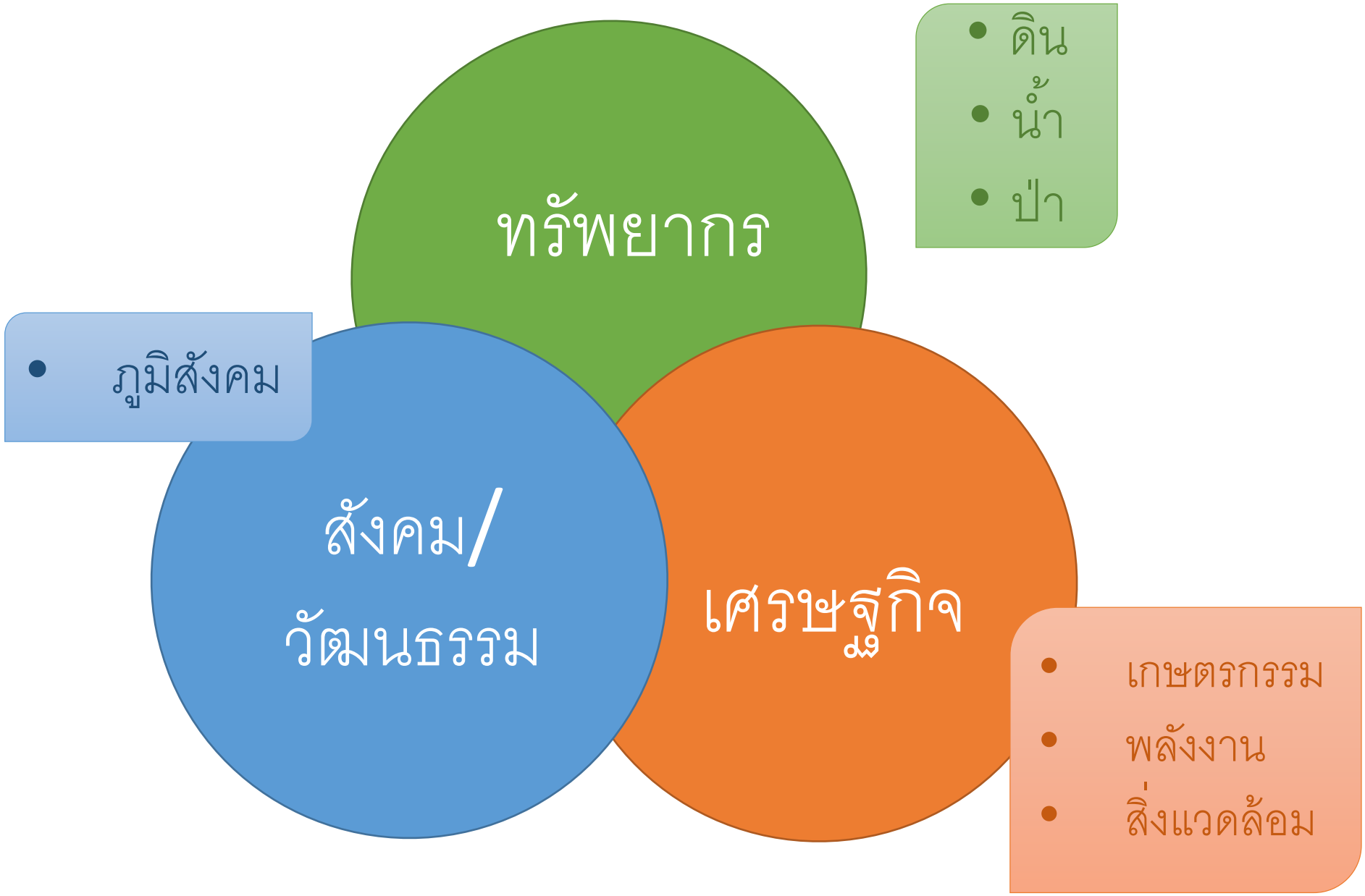

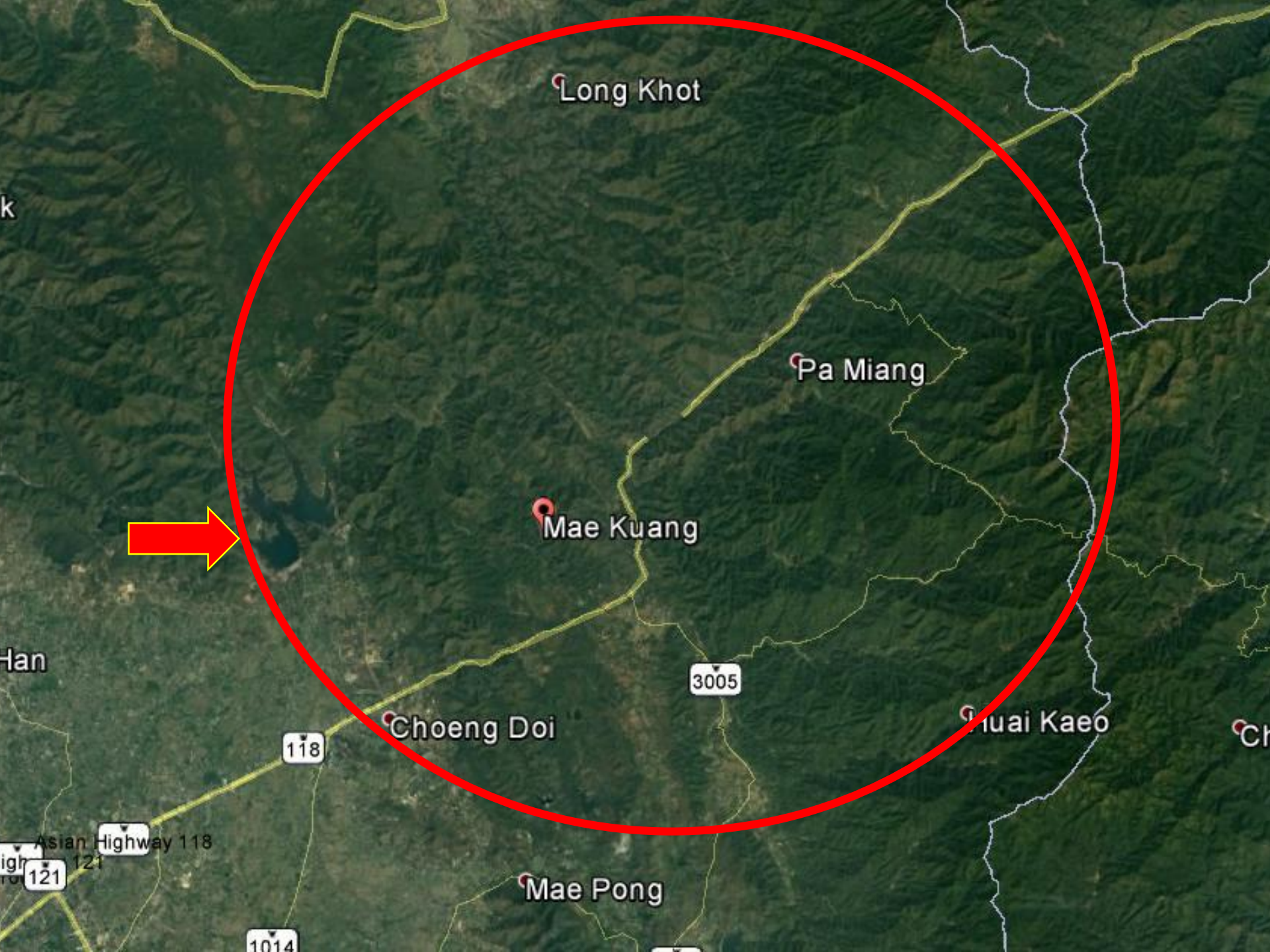
ทางออกของปัญหา ??

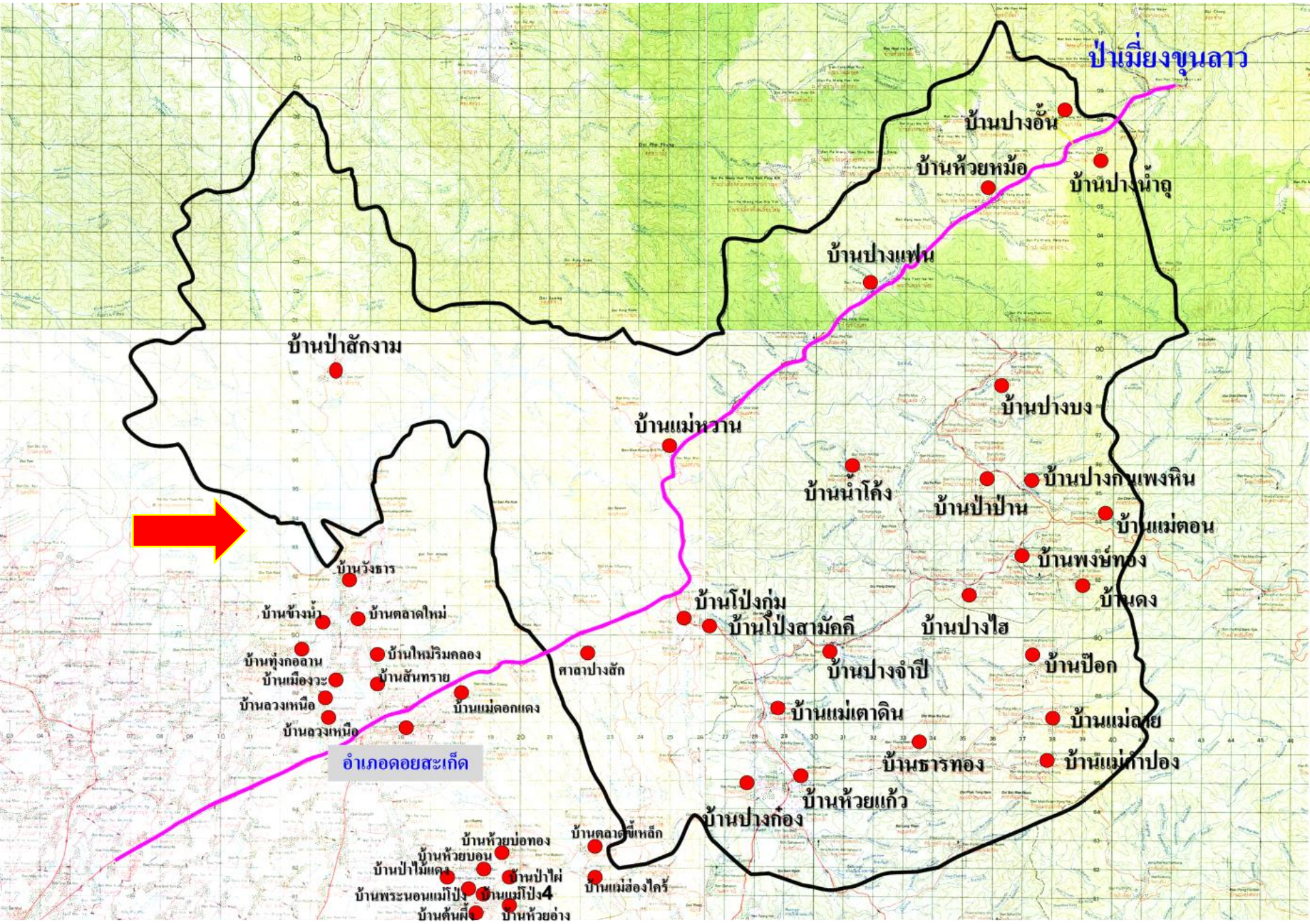

“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

ทรัพยากร
สังคม/
วัฒนธรรม
เศรษฐกิจ

ทรัพยากร
ดิน
น้ำ
ป่า
สังคม/
วัฒนธรรม
ภูมิสังคม
เศรษฐกิจ
เกษตรกรรม
พลังงาน
สิ่งแวดล้อม

Long Khot
Pa Miang
Mae Kuang
3005
Choeng Doi
118
Asian Highway 118
121
Mae Pong
1014

ป่าเมี่ยงขุนลาว
บ้านปางอ้น
บ้านห้วยหม้อ
บ้านปางน้ำอุ
บ้านปางแฟน
บ้านป่าสักงาม
บ้านแม่หวาน
บ้านปางบง
บ้านน้ำโค้ง
บ้านปางกันเพงหิน
บ้านป่าป่าน
บ้านแม่ตอน
บ้านพงษ์ทอง
บ้านดง
บ้านวังธาร
บ้านข้างน้ำ
บ้านตลาดใหม่
บ้านโป่งกุ่ม
บ้านโป่งสามัคคี
บ้านปางไฮ
บ้านทุ่งกอลาน
บ้านใหม่ริมคลอง
บ้านเมืองวะ
บ้านสันทราย
ศาลาปางสัก
บ้านปางจำปี
บ้านป๊อก
บ้านลวงเหนือ
บ้านแม่ดอกแดง
บ้านลวงเหนือ
บ้านแม่เตาดิน
บ้านแม่ลาย
อำเภอดอยสะเก็ด
บ้านธารทอง
บ้านแม่ก๋าปอง
บ้านห้วยแก้ว
บ้านปางก่อง
บ้านตลาดขี้เหล็ก
บ้านห้วยบ่อทอง
บ้านห้วยบอน
บ้านป่าไม้แดง
บ้านป่าไผ่
บ้านพระนอนแม่โป่ง
บ้านแม่โป่ง4
บ้านแม่ฮ่องไคร้
บ้านต้นผึ้ง
บ้านห้วยอ่าง

"อยู่กับป่า"

345,000 ไร่

ป่าขุนแม่กวงตอนบน

ลุ่มน้ำแม่กวงตอนบน

ทรัพยากร

เศรษฐกิจ

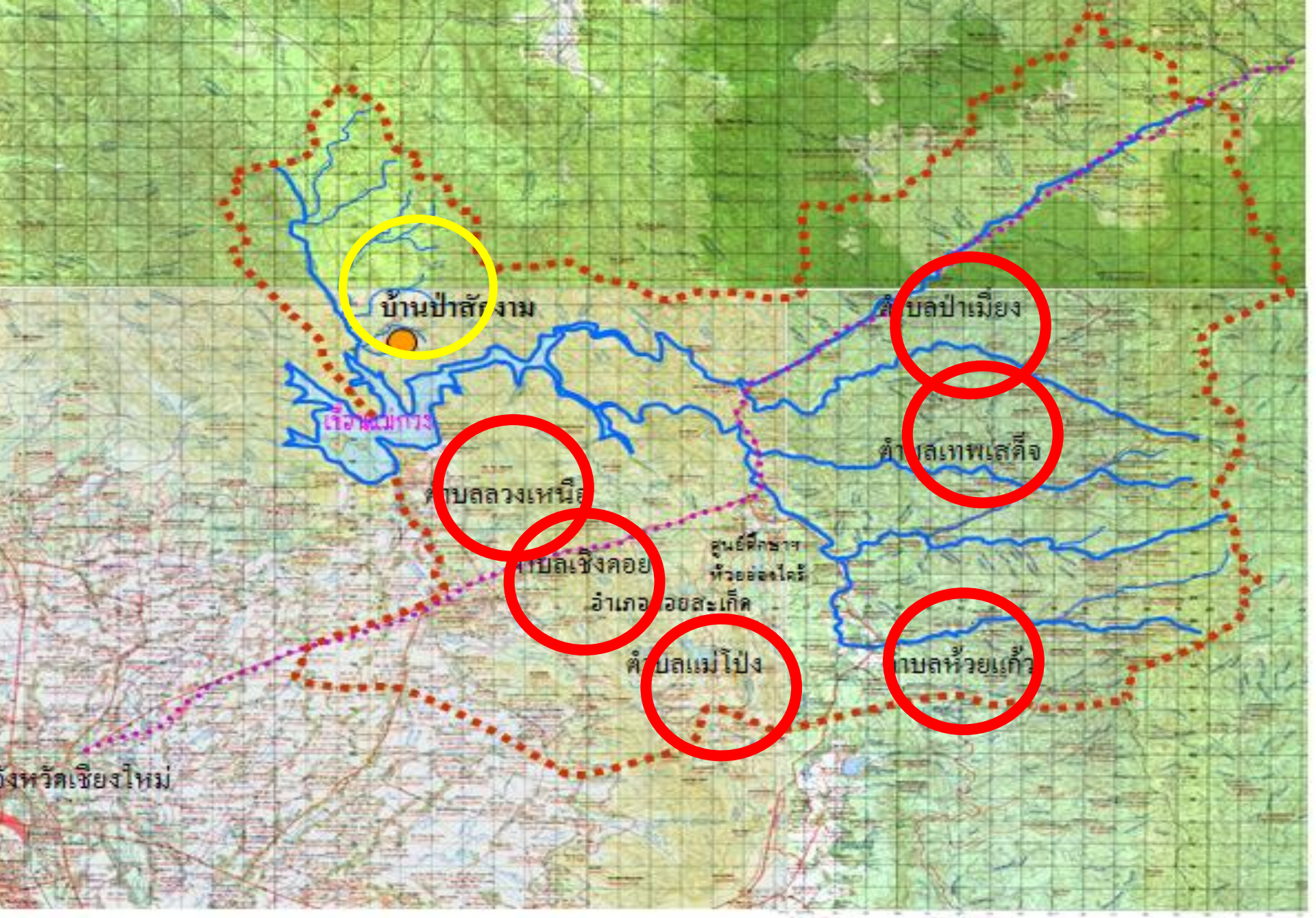
สังคม

ประชากรในพื้นที่

ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	ครัวเรือน	ประชากร
ห้วยแก้ว อำเภอแม่ออน	8	1,272	2,885
ป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด	6	1,387	3,540
เทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด	8	723	1,677
แม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด	10	2,164	5,527
เชิงดอย อำเภอดอยสะเก็ด	13	2,932	7,396
ลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด	10	2,922	6,007
รวมทั้งหมด	55	11,400	27,032

บ้านป่าสักงาม
ตำบลป่าเมี่ยง
ตำบลเทพเสด็จ
ตำบลลวงเหนือ
ตำบลเชิงดอย
ศูนย์ศึกษาฯ
ห้วยฮ่องไคร้
อำเภอดอยสะเก็ด
ตำบลแม่โป่ง
ตำบลห้วยแก้ว
งหวัดเชียงใหม่

บลักษณ์

บ้านป่าสัก งาม
ตำบลป่าเมี่ยง
ตำบลเทพเสด็จ
ตำบลลวงเหนือ
ตำบลเชิงดอย
ศูนย์ศึกษาฯ
ห้วยอ่องไคร้
อำเภอฮอยสะเก็ด
ตำบลแม่โป่ง
ตำบลห้วยแก้ว
งหวัดเชียงใหม่

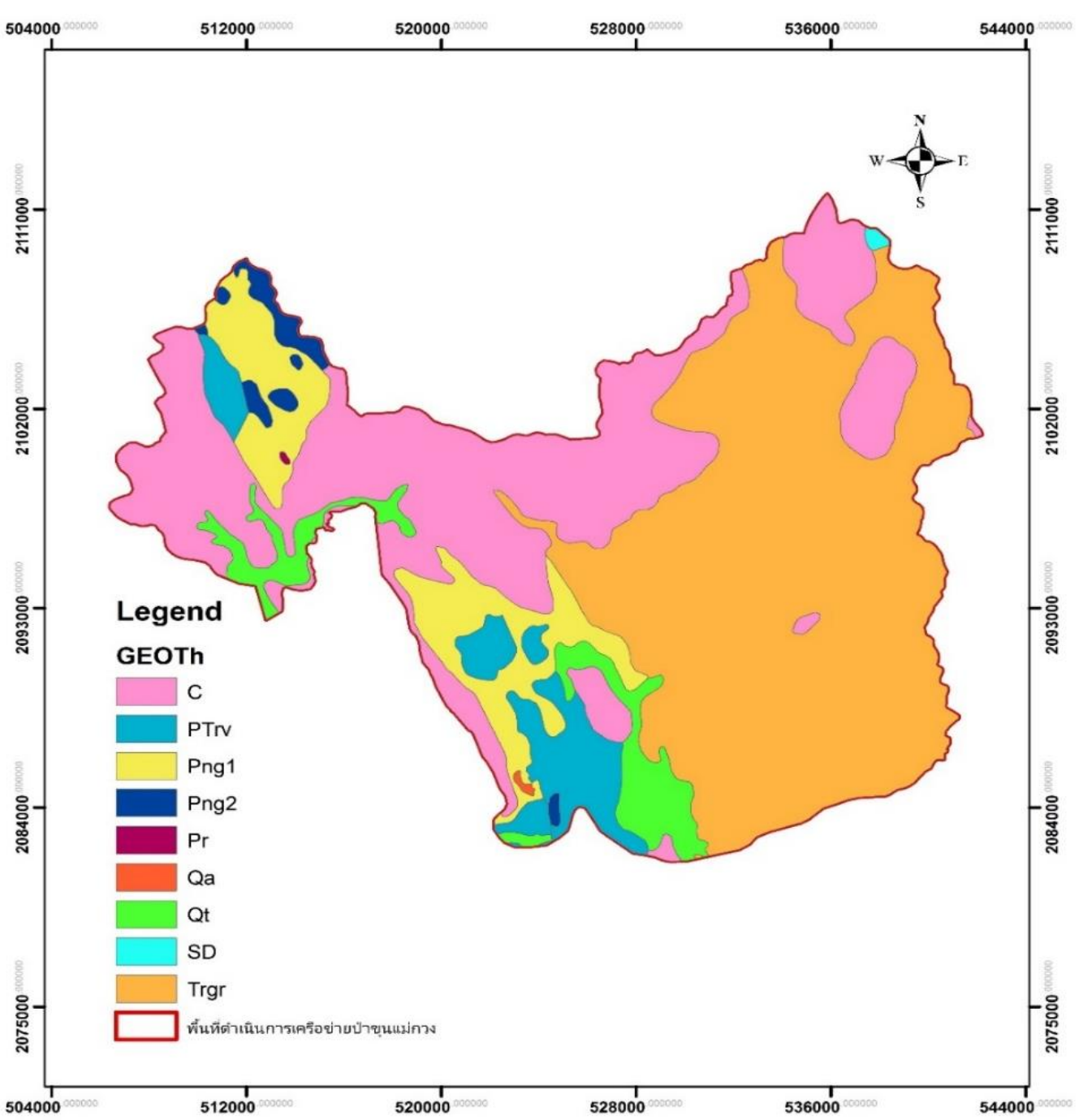
ลักษณ์

ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่

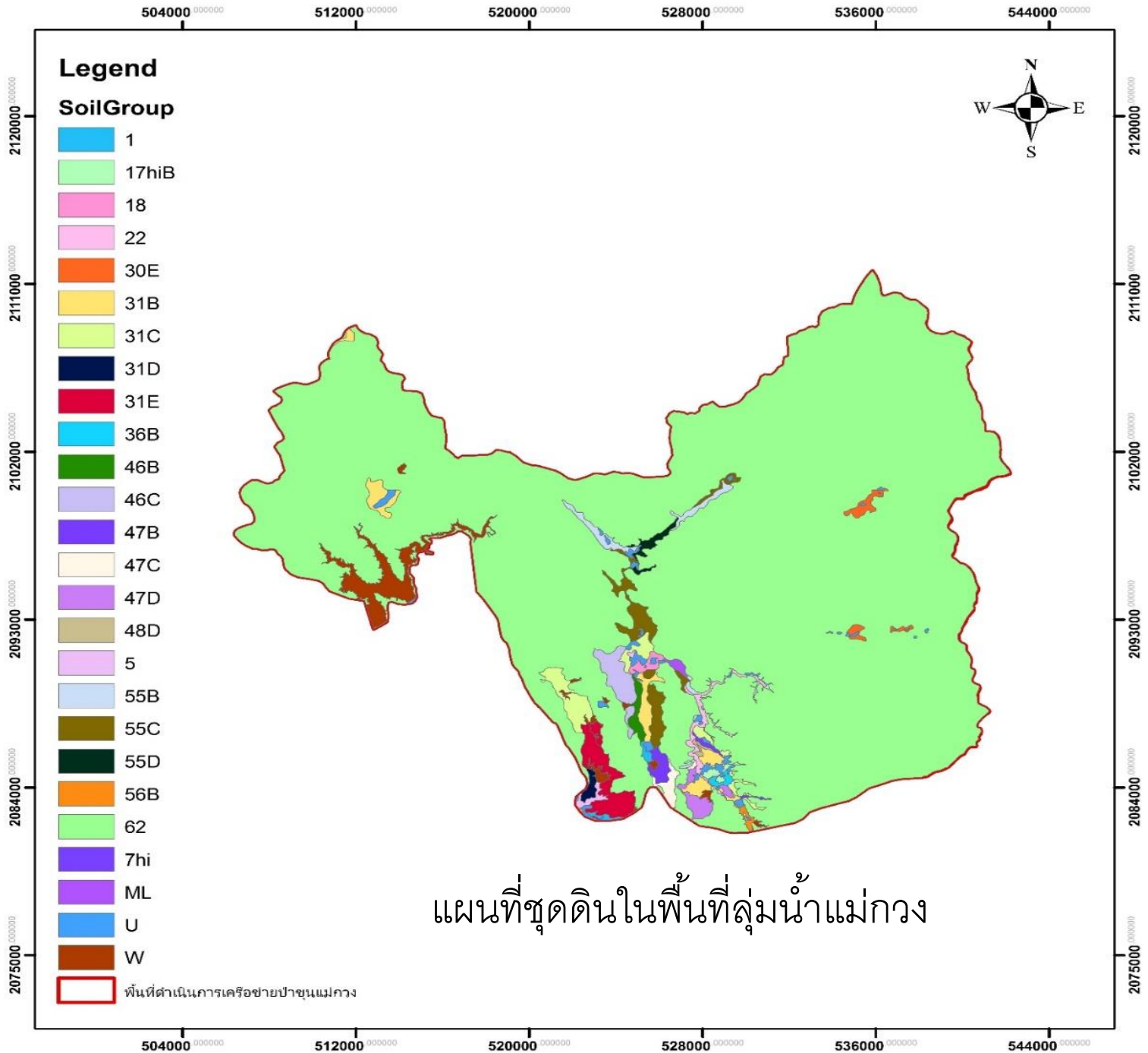
พื้นที่ลุ่มน้ำแม่กวงตอนบน มีลักษณะรูปทรงคล้ายใบไม้สี่เหลี่ยมผืนผ้า

เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารไหลลงสู่เขื่อนแม่กวงอุดมธารา

“ดอยหลวงภูลังกา” มีความสูงสุดของพื้นที่ลุ่มน้ำ สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ประมาณ 2,031.00 เมตร

504000
512000
520000
528000
536000
544000
2111000
2102000
2093000
2084000
2075000
N
W
E
S
Legend
GEOTh
C
PTrv
Png1
Png2
Pr
Qa
Qt
SD
Trgr
พื้นที่ดำเนินการเครือข่ายป่าชุนแม่กวง

สัญลักษณ์	คำอธิบาย
C	หินในยุค Carboniferous มีอายุระหว่าง 290-355 ปี มีลักษณะเป็นหินกรวดมน หินทราย หินดินดาน หินชนวน หินเชิร์ตและหินปูน
PTrv	หินในยุค Permian-Triassic มีอายุระหว่าง 240-265 ปี มีลักษณะเป็นหินไรโอไลต์ แอนดีไซต์หินทัฟฟ์แสดงการไหล หินกรวดเหลี่ยมภูเขาไฟ หินไรโอลิติกทัฟฟ์และหินแอนดิซิติกทัฟฟ
Png1	หินในยุค Permian มีอายุระหว่าง 270-290 ปี มีลักษณะเป็นหินทรายเนื้อภูเขาไฟ หินทราย หินดินดาน สีเทาถึง เขียวเทา หินปูนในตอนบนของการลำดับชั้นหิน
Png2	หินในยุค Permian มีอายุระหว่าง 260-270 ปี มีลักษณะเป็นหินปูน แสดงชั้นและชั้นมวลหนำหรือเป็นปื้น สีเทา ดำแทรกสลับด้วยหินดินดานและหินทราย
Pr	หินในยุค Permian มีอำยุระหว่าง 250-290 ปี มีลักษณะเป็นหินปูน หินปูนเนื้อโดโลไมต์มีหินเชิร์ตแทรกเป็นก้อน และเป็นชั้น หินโดโลไมต์ มีซากฟูซูลินิด หอยแบรคคิโอปอด ปะกำรัง และไบรโอซัว
Qa	หินในยุค Quaternary มีอายุระหว่าง ปัจจุบัน-0.01 ปี มีลักษณะเป็นตะกอนธารน้ำพา กรวด ทราย ทรายแป้ง และ ดินเหนียวสะสมตัวตามร่องน้ำ คันดินแม่น้ำ และแอ่งน้ำท่วมถึง
Qt	หินในยุค Quaternary มีอายุระหว่าง 0.01-1.8 ปี มีลักษณะเป็นตะกอนตะพักลำน้ำ กรวด ทราย ทรายแป้ง ดิน เหนียวและศิลาแลง
SD	หินในยุค Silurian-Devonian มีอายุระหว่าง 360-440 ปี มีลักษณะเป็นหินฟิลไลต์หินฟิลไลต์เนื้อคาร์บอน และหิน ฟิลไลต์เนื้อซิลิกำ
Trgr	หินในยุค Permian-Triassic มีอำยุระหว่าง 240-265 ปี มีลักษณะเป็นหินไรโอไลต์ แอนดีไซต์หินทัฟฟ์แสดงการ ไหล หินกรวดเหลี่ยมภูเขาไฟ หินไรโอลิติกทัฟฟ์และหินแอนดิซิติกทัฟฟ

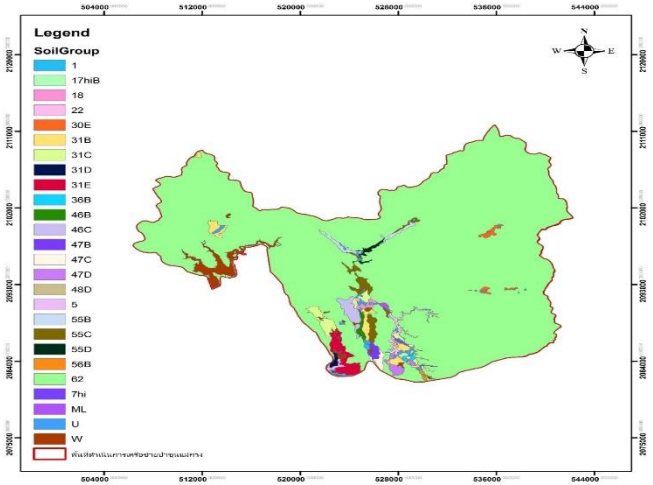

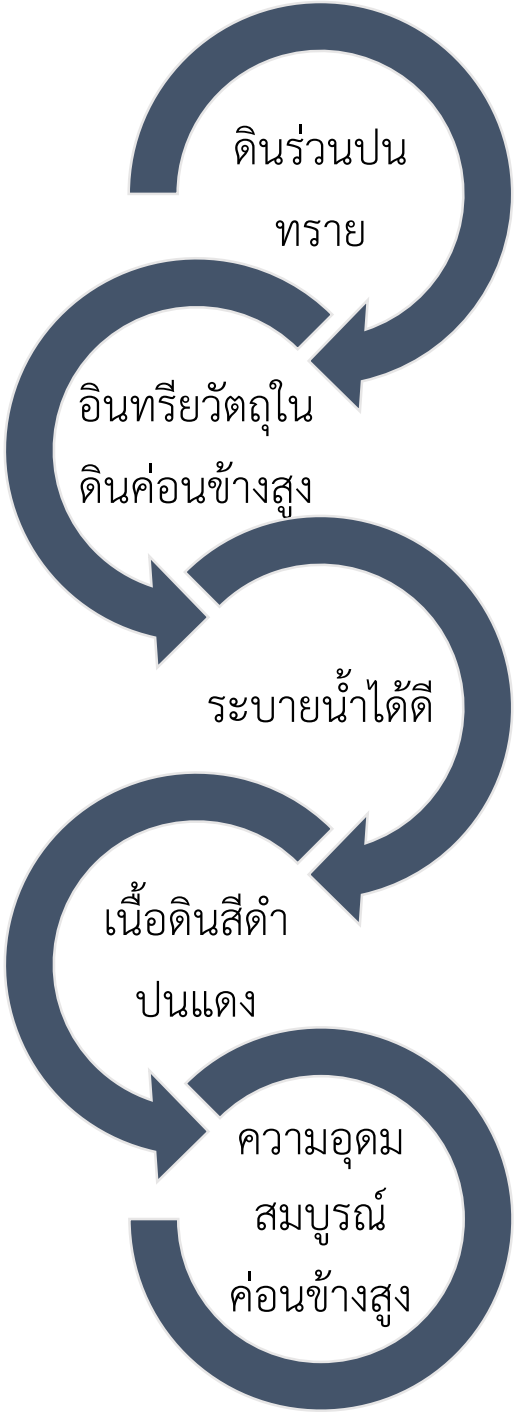
แผนที่ชุดดินในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กวง

กลุ่มชุดดิน	ลักษณะ	พื้นที่ (ไร่)	%
U	หมู่บ้านที่อยู่อาศัย	2,165	0.6
62	พื้นที่ลาดชันมากกว่า 35%	322,510	90.2
18	ดินร่วนละเอียดเกิดจากตะกอนลำน้ำ	510	0.1
1	ดินเหนียวสีดำลึก	360	0.1
17hiB	ดินร่วนละเอียดเกิดจากตะกอนลำน้ำ	360	0.1
5	ดินเหนียวลึกมากจากตะกอนลำน้ำ	354	0.1
48D	ดินตื้น	160	0.0
31B	ดินเหนียวลึกมาก	3,180	0.9
55C	ดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนกรวดหรือลูกรัง	3,615	1.0
55B	ดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนกรวดหรือลูกรัง	1,148	0.3
47D	ดินตื้นถึงชั้นหินพื้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	1,155	0.3
47C	ดินตื้นถึงชั้นหินพื้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	765	0.2
47B	ดินตื้นถึงชั้นหินพื้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	812	0.1
56B	ดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนกรวดหรือลูกรัง	285	0.2
46C	กลุ่มดินตื้นถึงก้อนกรวด หรือเศษหินปนลูกรังหนามาก	2,203	0.6
46B	กลุ่มดินตื้นถึงก้อนกรวด หรือเศษหินปนลูกรังหนามาก	765	0.2
31E	กลุ่มดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อละเอียด	3,414	1.0
31D	กลุ่มดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อละเอียด	442	0.1
31C	กลุ่มดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อละเอียด	3,395	0.9
55D	ดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนกรวดหรือลูกรัง	785	0.2
7hi	กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ	285	0.1
30E	กลุ่มดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่พบในพื้นที่ภูเขา	1,112	0.3
5	ดินเหนียวลึกมาก	354	0.1
22	ดินร่วนหยาบจากตะกอนลำน้ำหยาบ	1,290	0.4
36B	ดินร่วนละเอียด	290	0.1
ML	ที่ดินดัดแปลง เพื่อเตรียมการก่อสร้าง	295	0.1
W	พื้นที่น้ำ	5,570	1.6
	รวม	357,579	100

ทรัพยากรดิน

- ในพื้นที่ตำบลลวงเหนือ ตำบลแม่โป่ง เชิงดอย และป่าเมี่ยง บางส่วน ดินส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นดินเหนียว ปนทราย อุ้มน้ำค่อนข้างดี สภาพความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

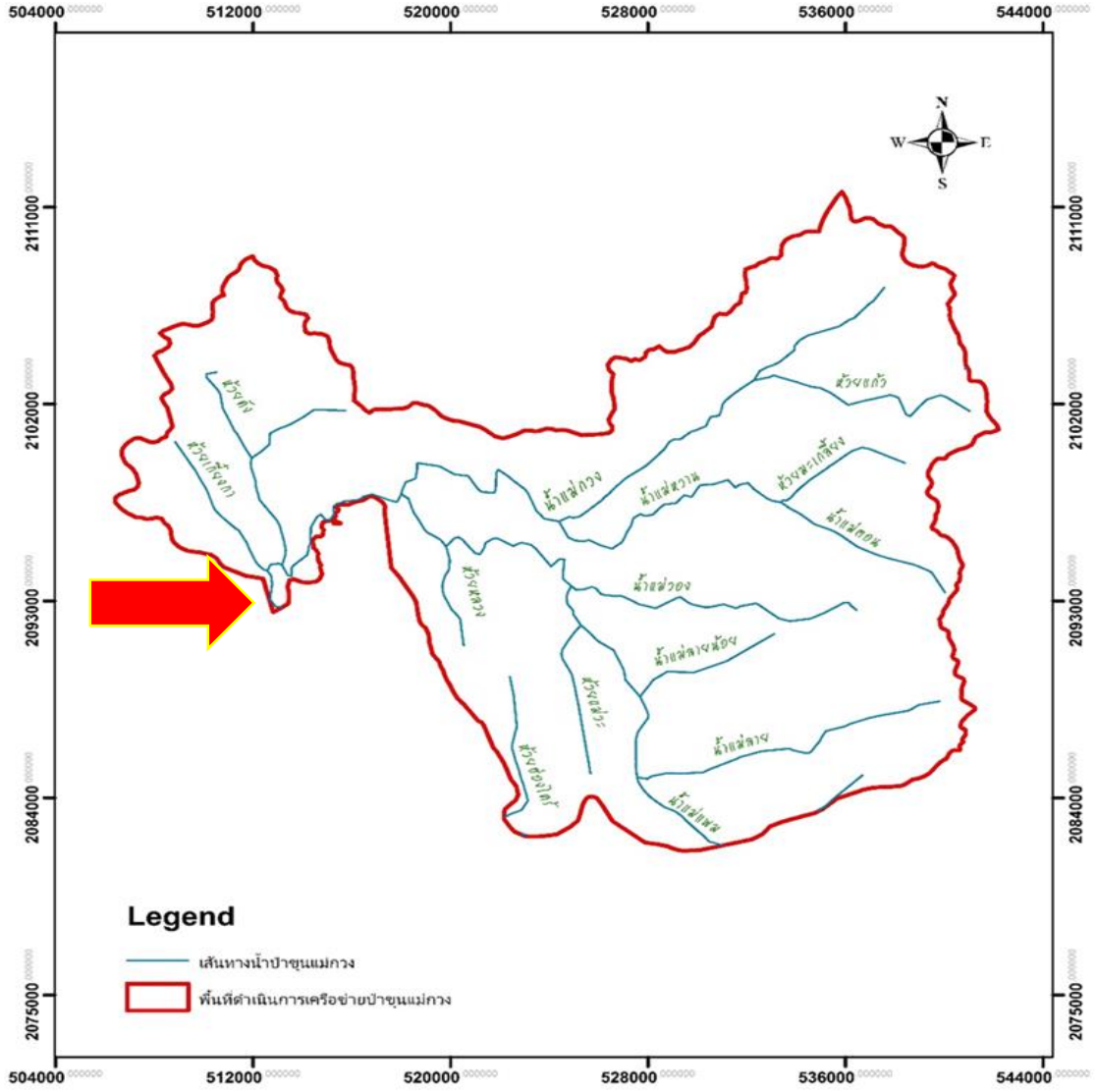

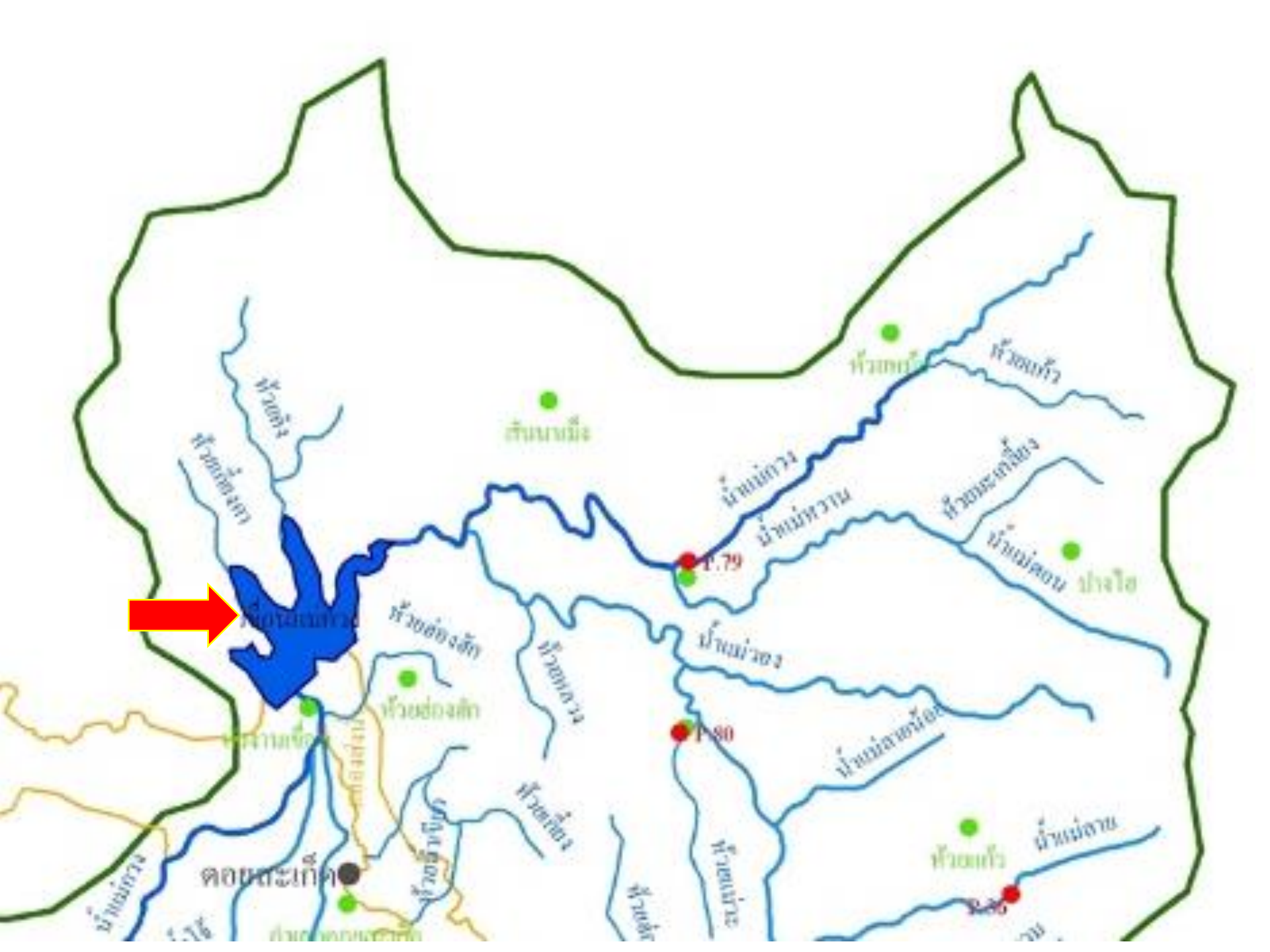

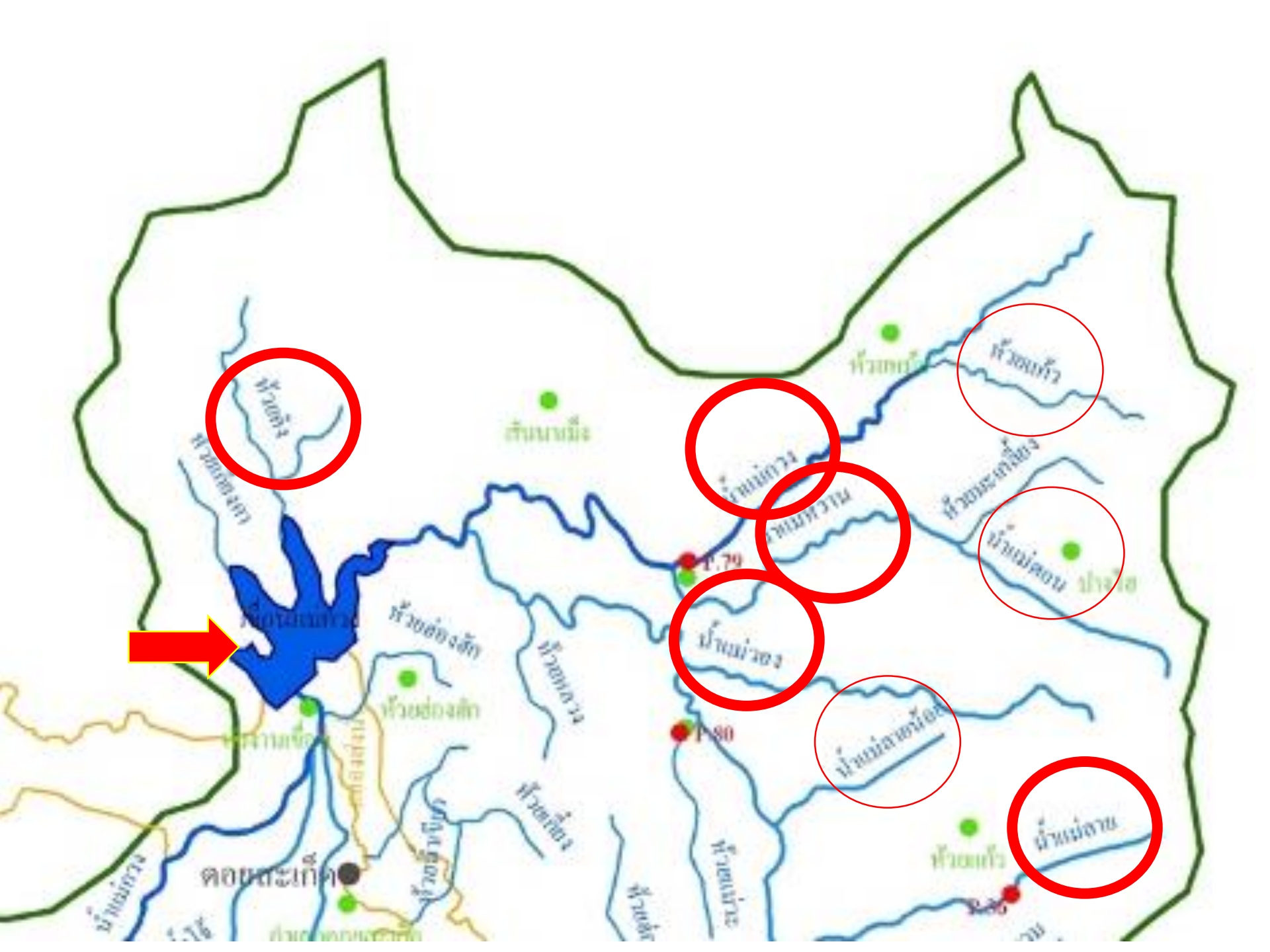
ทรัพยากรน้ำ

ประกอบด้วยสายน้ำ 5 สาย

- น้ำแม่กวง
- น้ำแม่หวาน
- น้ำแม่วอง
- น้ำแม่ลาย
- น้ำห้วยคัง - ห้วยเกี๋ยง

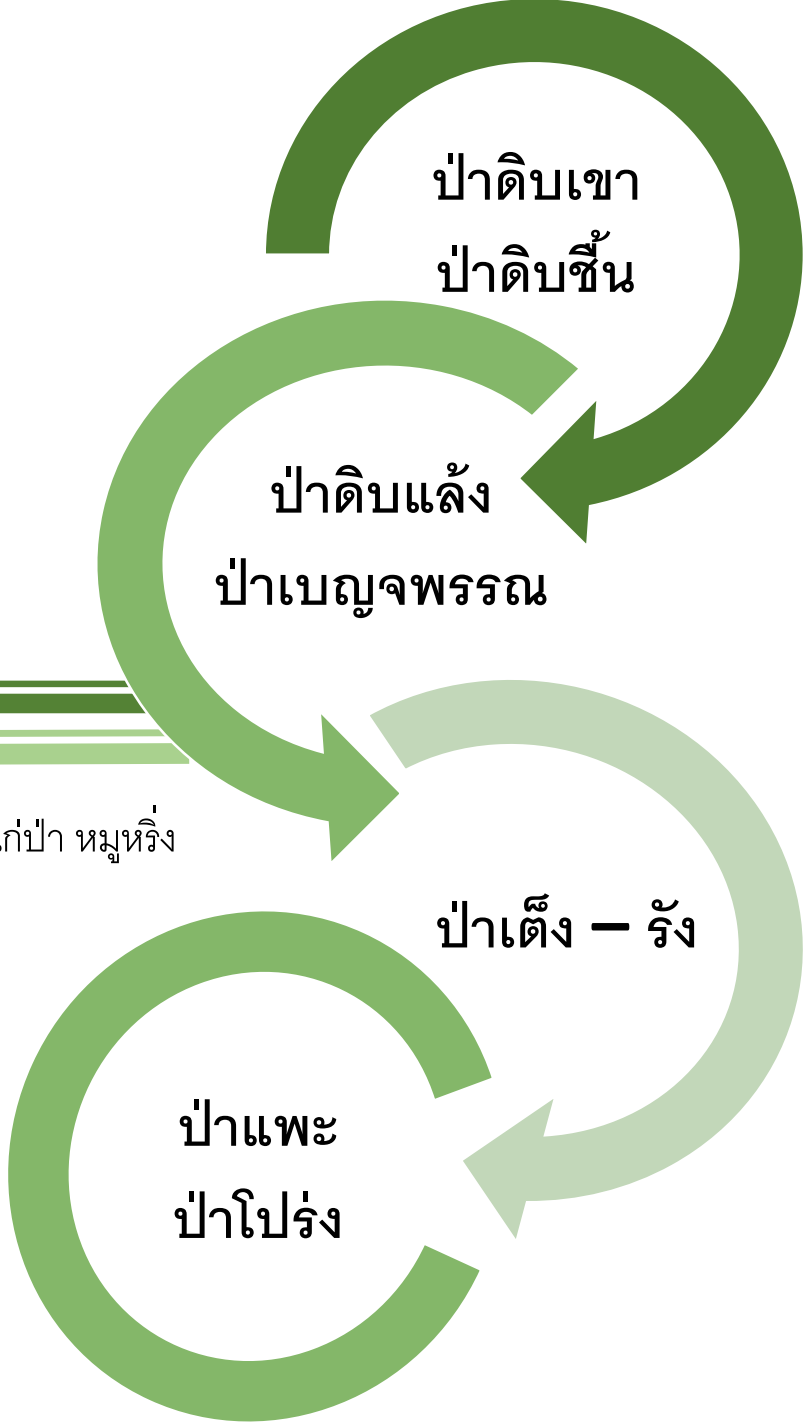

ห้วยแม่ตาว
ห้วยแม่ตาวน้อย
ห้วยแม่ตาว
ห้วยแม่ตาว
น้ำแม่ตาว
น้ำแม่ตาว
ห้วยแม่ตาว
น้ำแม่ตาว
ห้วยแม่ตาว
ห้วยแม่ตาว
ห้วยแม่ตาว
ห้วยแม่ตาว
ห้วยแม่ตาว
ห้วยแม่ตาว
น้ำแม่ตาว
น้ำแม่ตาว
น้ำ

ห้วยแม่ลาน
ห้วยแม่ลาน
ห้วยแม่ลาน

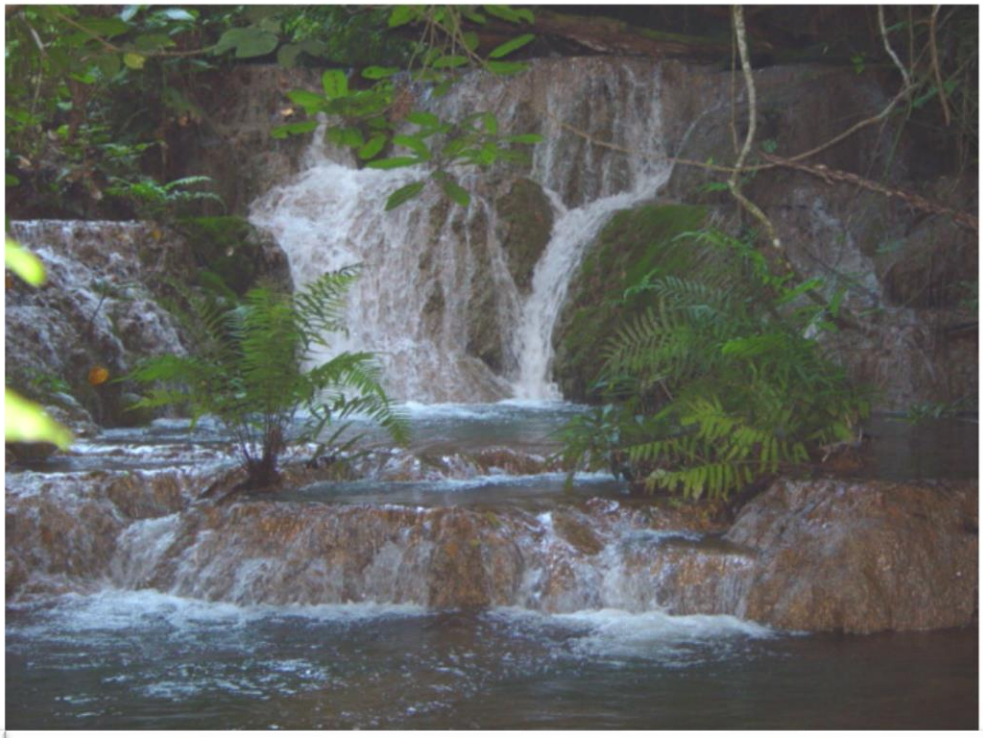

ทรัพยากรป่าไม้

พันธุ์สัตว์เด่นที่พบในพื้นที่ ได้แก่ เลียงผา เต่าปูลู เก้ง หมูป่า ไก่ป่า หมูหริ่ง ลิง นกไม่น้อยกว่า 120 ชนิด

วิถีดั้งเดิม

วัฒนธรรมเมี่ยง

“เมี่ยง” มีความสัมพันธ์กับวิถีการดำเนินชีวิตมาแต่ดั้งเดิม ใช้เคี้ยวเป็นสมุนไพร ใช้ในการต้อนรับแขกบ้านและเป็นองค์ประกอบเครื่องพิธีกรรมทางความเชื่อ เป็นพืชเศรษฐกิจสร้างรายได้ให้ชุมชนมาแต่ดั้งเดิมจนถึงปัจจุบัน

ตารางแสดงปฏิทินการเก็บเกี่ยวเมี่ยง

การเก็บเกี่ยวผลผลิตใบเมี่ยง แบ่งได้เป็น 4 ช่วง ดังนี้

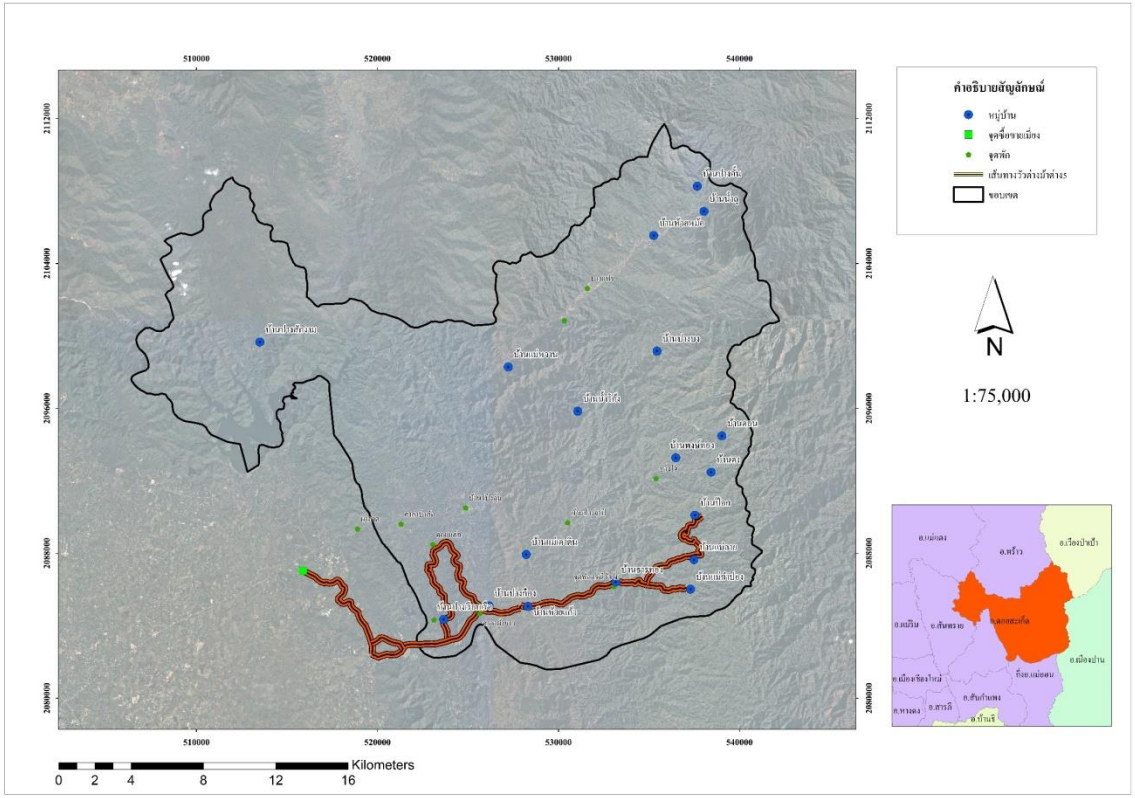
กิจกรรม	เดือน											
	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค
1. เมี่ยงหัวปี												
2. เมี่ยงกลาง												
3. เมี่ยงซ้อย												
4. เมี่ยงเหมย												
5. เตรียมฟืนและตอก												

การคมนาคม โดยวัวต่างม้าต่าง

เส้นทางที่ 1 แม่กำปอง แม่ลาย บ้านป๊อก

สินค้าที่ขนขึ้น ข้าว

สินค้าขนลงมา เมี่ยง

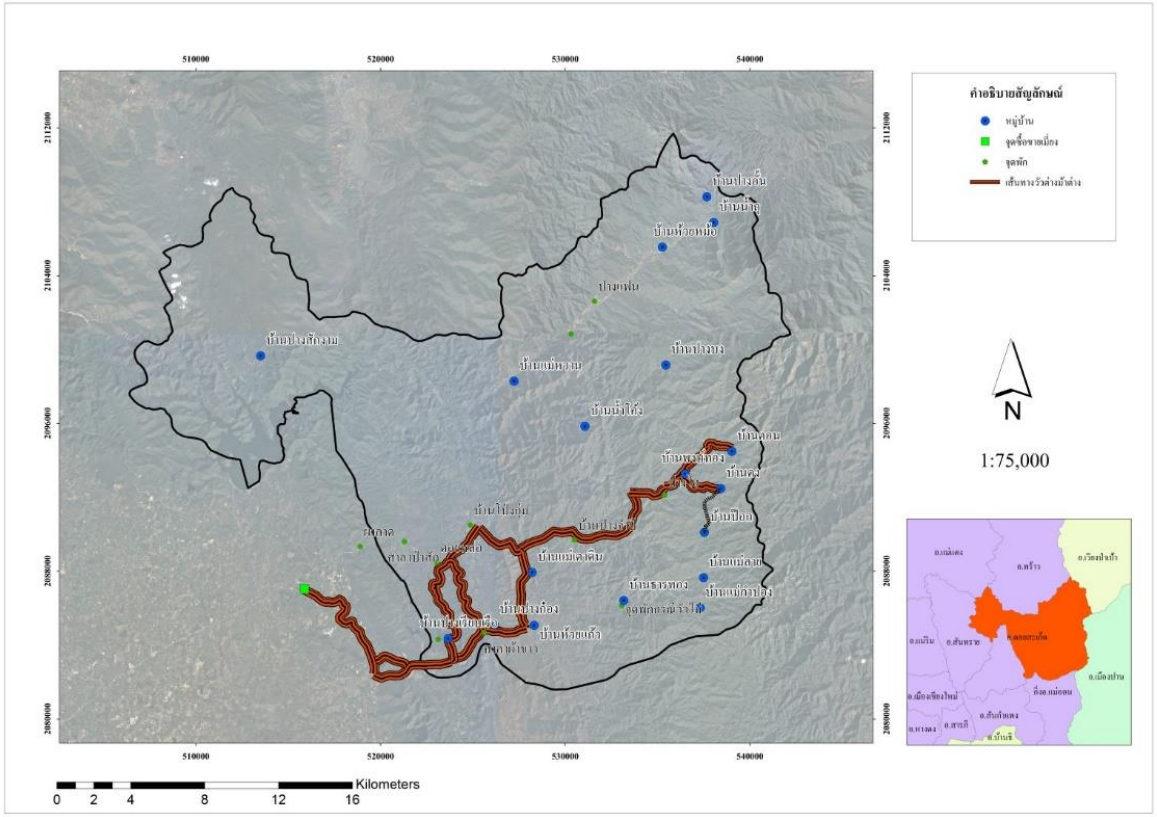
ช่วงเวลา เริ่มต้น ก่อน พ.ศ. 2492

สิ้นสุด ประมาณ พ.ศ.2519 เนื่องจากเริ่มมีการใช้รถในการขนส่งเมี่ยง จึงเริ่มลดการใช้เส้นทางลง

จุดพักสำคัญ ม่อนกองหิน ม่อนดินแดง เด่นก้อตัน ศาลาผ้าขาว กิ่วส้มป่อย ปางต่อ บ้านธารทอง ตีนตก กาดผี กิ่วดู่ กิ่วเก๊าม่วง ฮ๋อมซาววา ฝั่งหมิ่น

**ศาลาผ้าข้าวเป็นจุดพักสำคัญเนื่องจากมีบ่อน้ำเป็นจุดพักดื่มน้ำ บริเวณนั้นเป็นจุดตาน้ำกินได้

เส้นทางที่ 2 ปางจำปี ปางไฮ พงษ์ทอง ปางดง แม่ตอน

สินค้าที่ขนขึ้น ข้าว

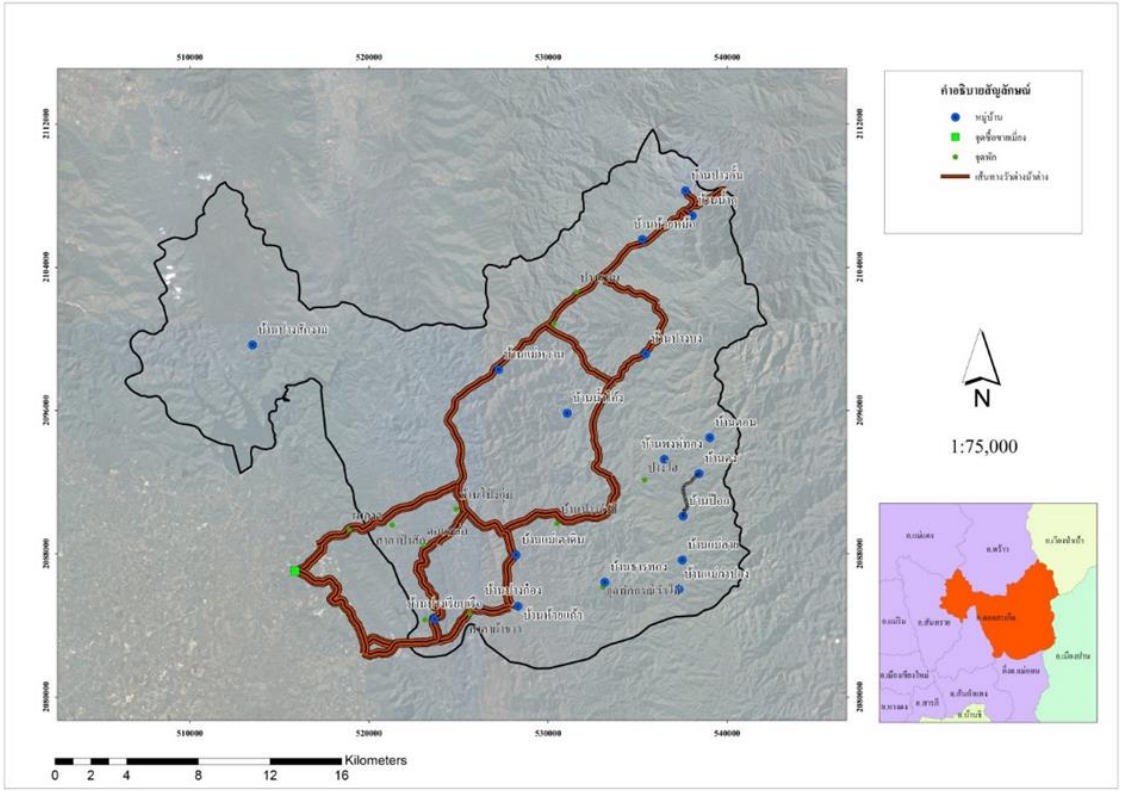
สินค้าขนลงมา เมี่ยง

ช่วงเวลา เริ่มต้น ก่อน พ.ศ. 2492

สิ้นสุด ประมาณ พ.ศ.2519 เนื่องจากเริ่มมีการใช้รถในการขนส่งเมี่ยง จึงเริ่มลดการใช้เส้นทางลง

จุดพักสำคัญ ม่อนกองหิน ม่อนดินแดง เด่นก้อตัน ศาลาผ้าขาว กิ่วส้มป่อย ปางต่อ โป่งกุ่ม ปางจำปี พงษ์ทอง ปางไฮ

เส้นทางที่ 3 ป่าเมี่ยง

สินค้าที่ขนขึ้น ข้าว

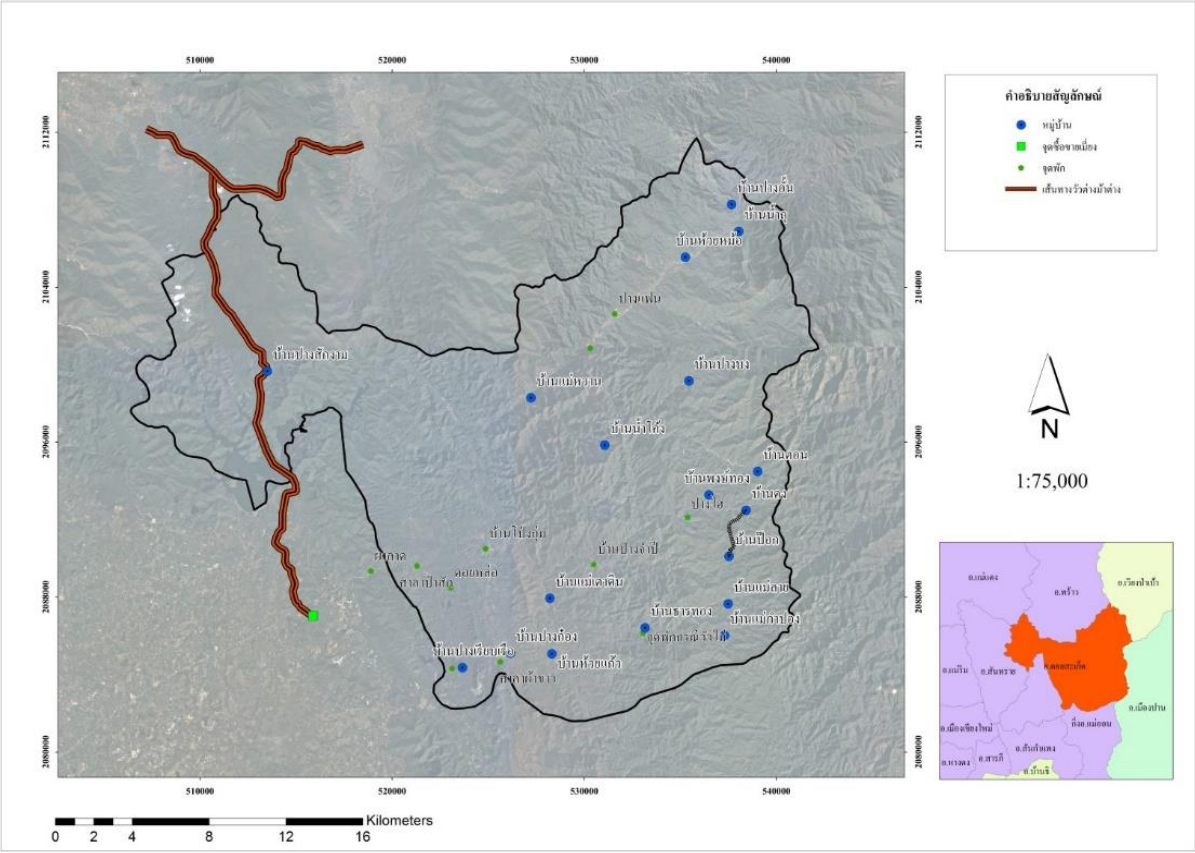
สินค้าขนลงมา เมี่ยง

ช่วงเวลา **เริ่มต้น** ก่อน พ.ศ. 2492

สิ้นสุด ประมาณ พ.ศ.2519 เนื่องจากเริ่มมีการใช้รถในการขนส่งเมี่ยง จึงเริ่มลดการใช้เส้นทางลง ในบริเวณห้วยหม้อปางอั้นเพิ่งเลิกการใช้เส้นทางวัวต่างมาต่างประมาณปีที่แล้วเนื่องจากต้องใช้ขนเมี่ยงจากบนดอยลงมาบริเวณถนนเส้นหลัก

จุดพักสำคัญ ม่อนกองหิน ม่อนดินแดง เด่นก้อตัน ศาลาผ้าขาว กิ่วส้มป่อย ปางจำปี ปางบง ปางแฟน ศาลาป่าสัก ผาลาด

เส้นทางที่ 4 ป่าสักงาม (เป็นเส้นทางนำของป่ามาขาย)

สินค้าขนลงมา ของป่า

จุดพักสำคัญ เป็นเส้นทางในการเดินทางของชาวบ้านในบริเวณนั้นที่จะหาของป่ามาขาย

การเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กวง

พัฒนาการการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กวง

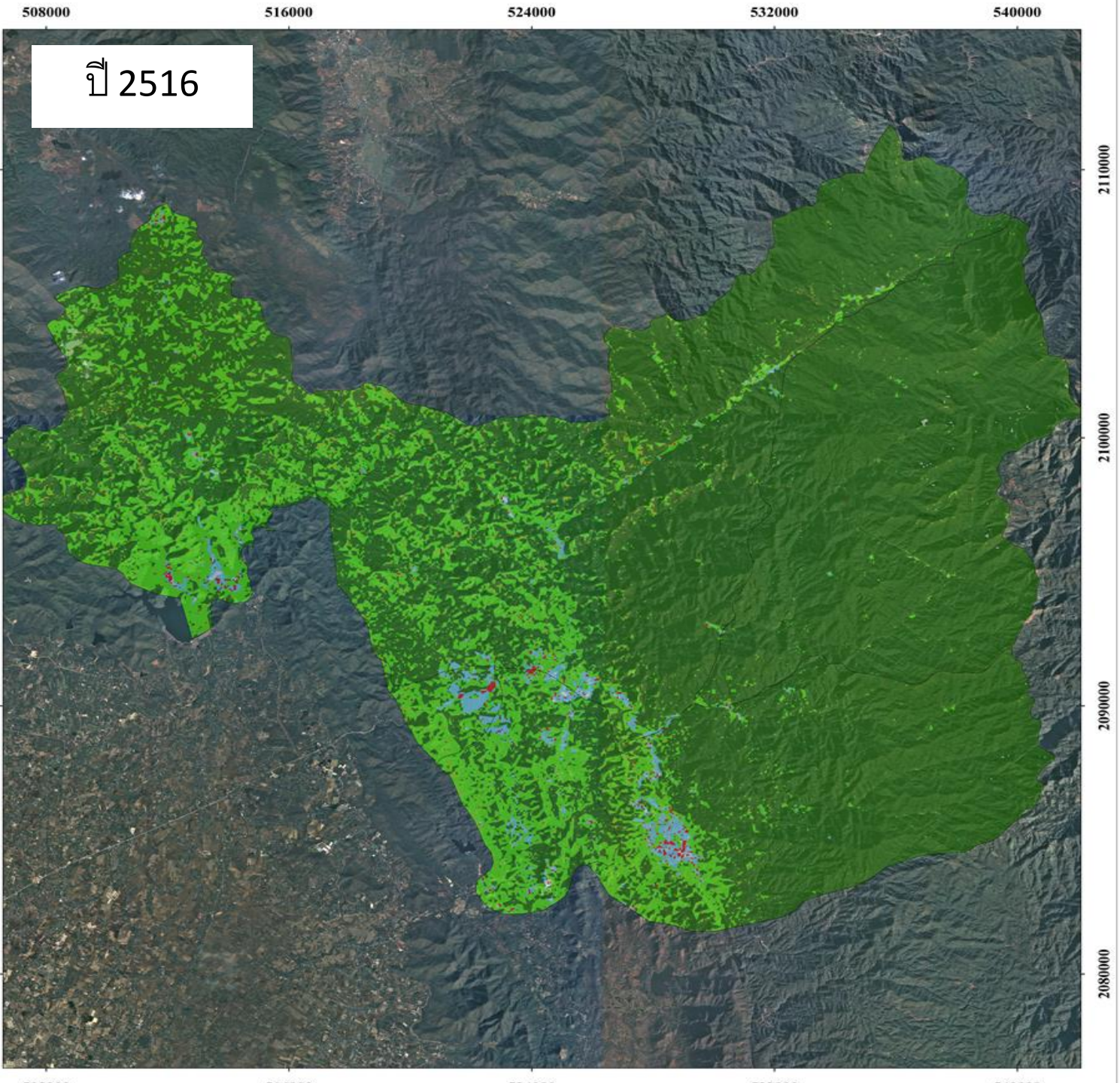
>>> ช่วงการใช้ทรัพยากร

2491-2514

- สัมปทานทำไม้สักป่าแม่ออน
- สัมปทานไม้สักและไม้กระยาเลยในพื้นที่ป่าขุนแม่กวง
- การบุกรุกป่าและการลักลอบตัดไม้
- พื้นที่ป่าได้รับความเสียหายจากการตัดไม้เถื่อนอย่างรุนแรง
- เดินทางโดยวัวต่าง-ม้าต่าง

2516

- ใช้รถจิ๊บในการค้าขายเมี่ยงและของป่า แทนขบวนวัวต่าง-ม้าต่าง

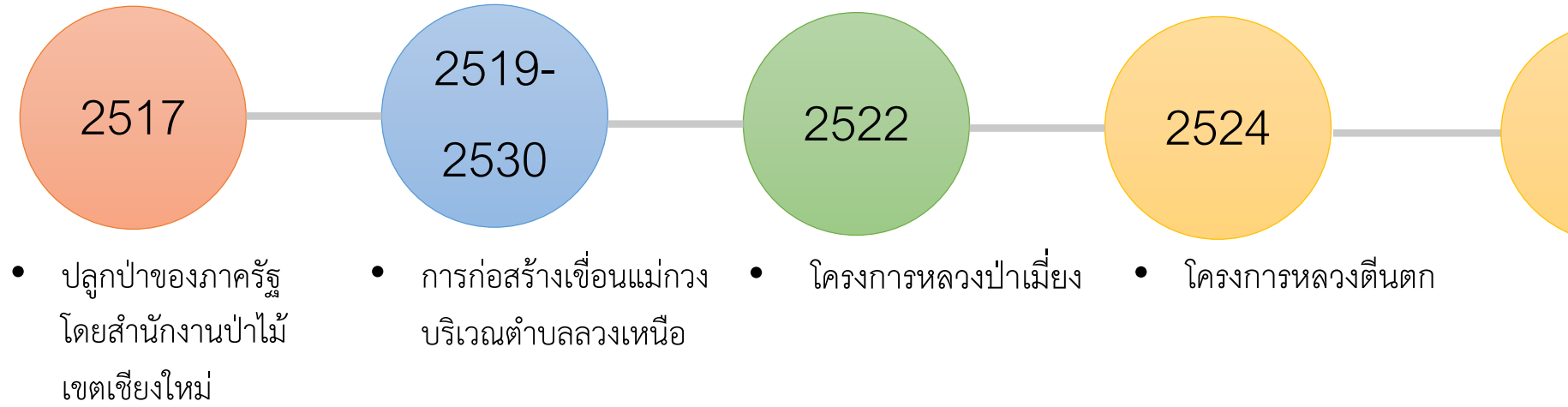

FORUM21ST
ภาคเหนือ

พัฒนาการการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กวง

>>> ช่วงเริ่มต้นการฟื้นฟูทรัพยากร

พัฒนาการการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กวง

>>> ช่วงการฟื้นฟูทรัพยากร

- ก่อตั้งโรงไฟฟ้าพลังน้ำแห่งแรก บ้านแม่กำปอง
- รัชกาลที่ 9 มีพระราชดำริให้ตั้งโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- รัชกาลที่ 9 มีพระราชดำริให้ตั้งโครงการพัฒนาป่าขุนแม่กวงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

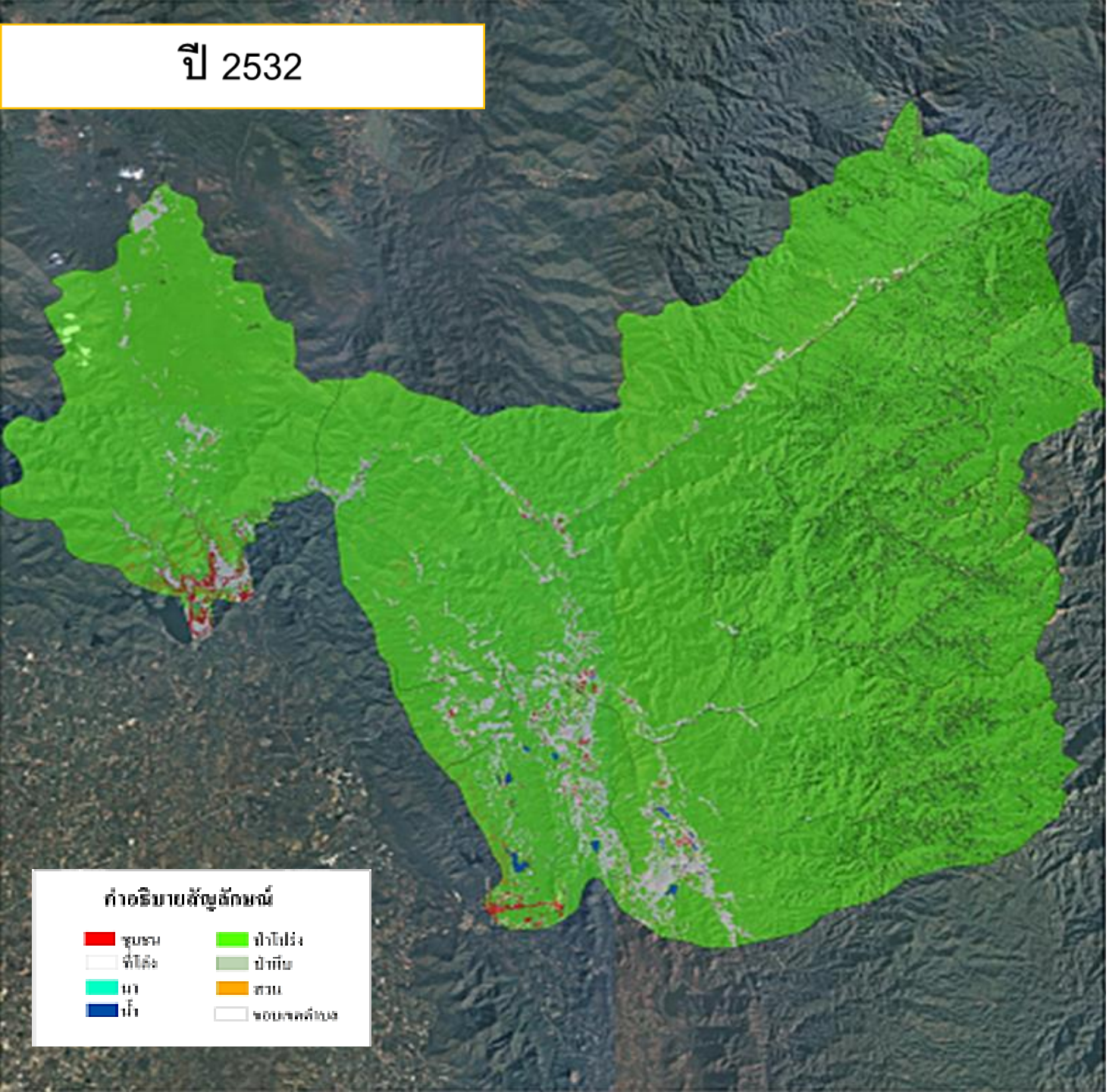
- ก่อตั้งเครือข่ายกลุ่มอนุรักษ์ป่าขุนน้ำแม่กวง

- บ้านปางบง รางวัลชนะเลิศการประกวดหมู่บ้านพิทักษ์ป่ารักษาสิ่งแวดล้อม

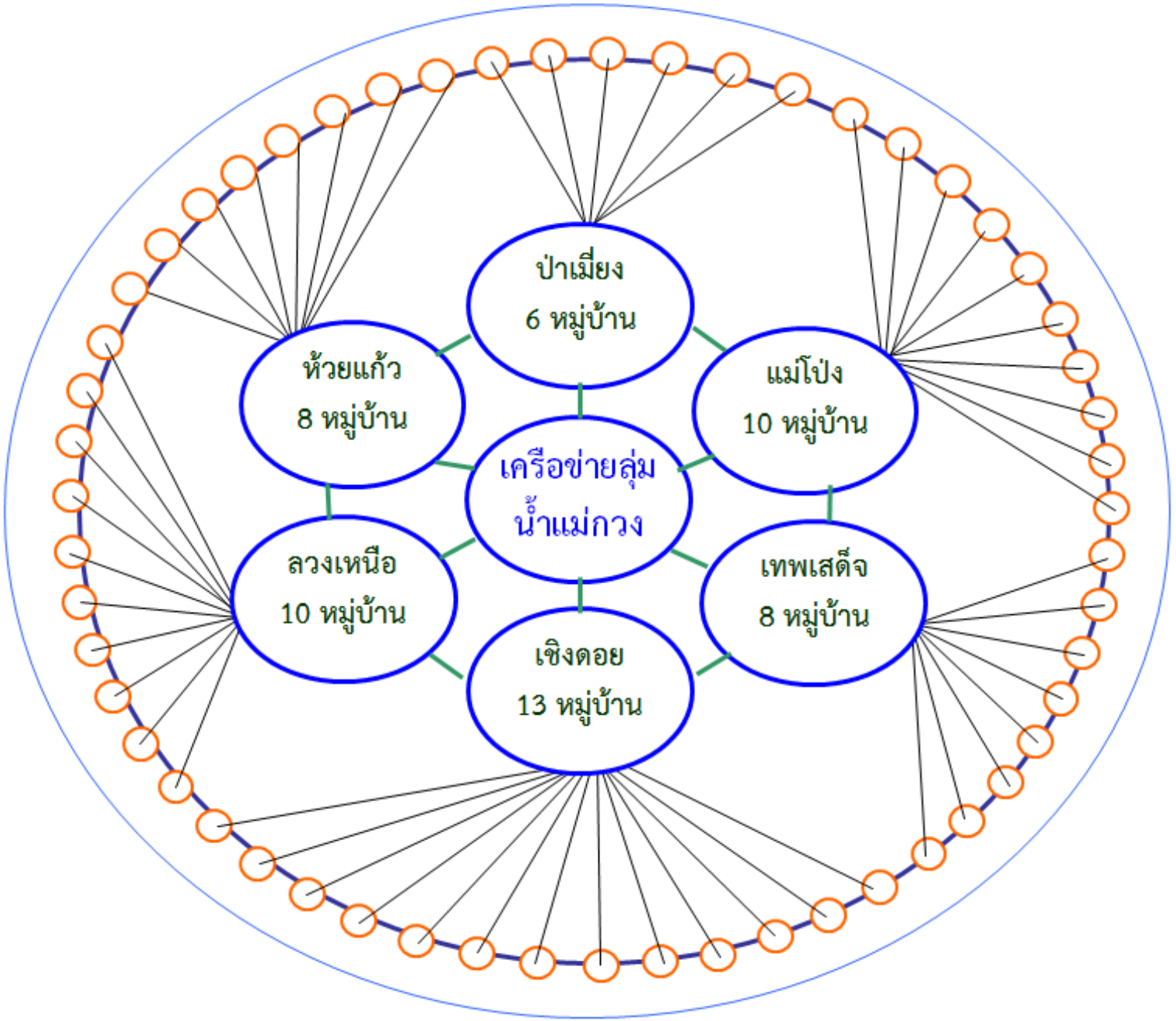
ศาสตร์พระราชาด้านป่า

- ปลูกป่าโดยไม่ปลูก
- ปลูกป่าบนพื้นที่สูง
- ปลูกป่าต้นน้ำลำธาร
- ปลูกป่าทดแทน
- ปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง

FORUM21ST
ภาคเหนือ

โครงสร้างใยแมงมุม

วัฒนธรรมชุมชนกับนิเวศธรรมชาติ

ความสัมพันธ์คนกับธรรมชาติ เป็นความสัมพันธ์ในเชิงเกื้อกูลบนฐานความเมตตา ความเอื้ออาทร การเกื้อกูลประโยชน์ การรู้และตระหนักในคุณค่าธรรมชาติ การไม่ทำลาย ไม่สร้างความเสียหาย และสร้างผลกระทบต่อระบบนิเวศธรรมชาติ

พิธีบวชป่า

พิธีสืบชาตาป่าไม้สายน้ำ

การเลี้ยงผีขุนน้ำ ผีป่า

การเก็บหาของป่าล่าสัตว์

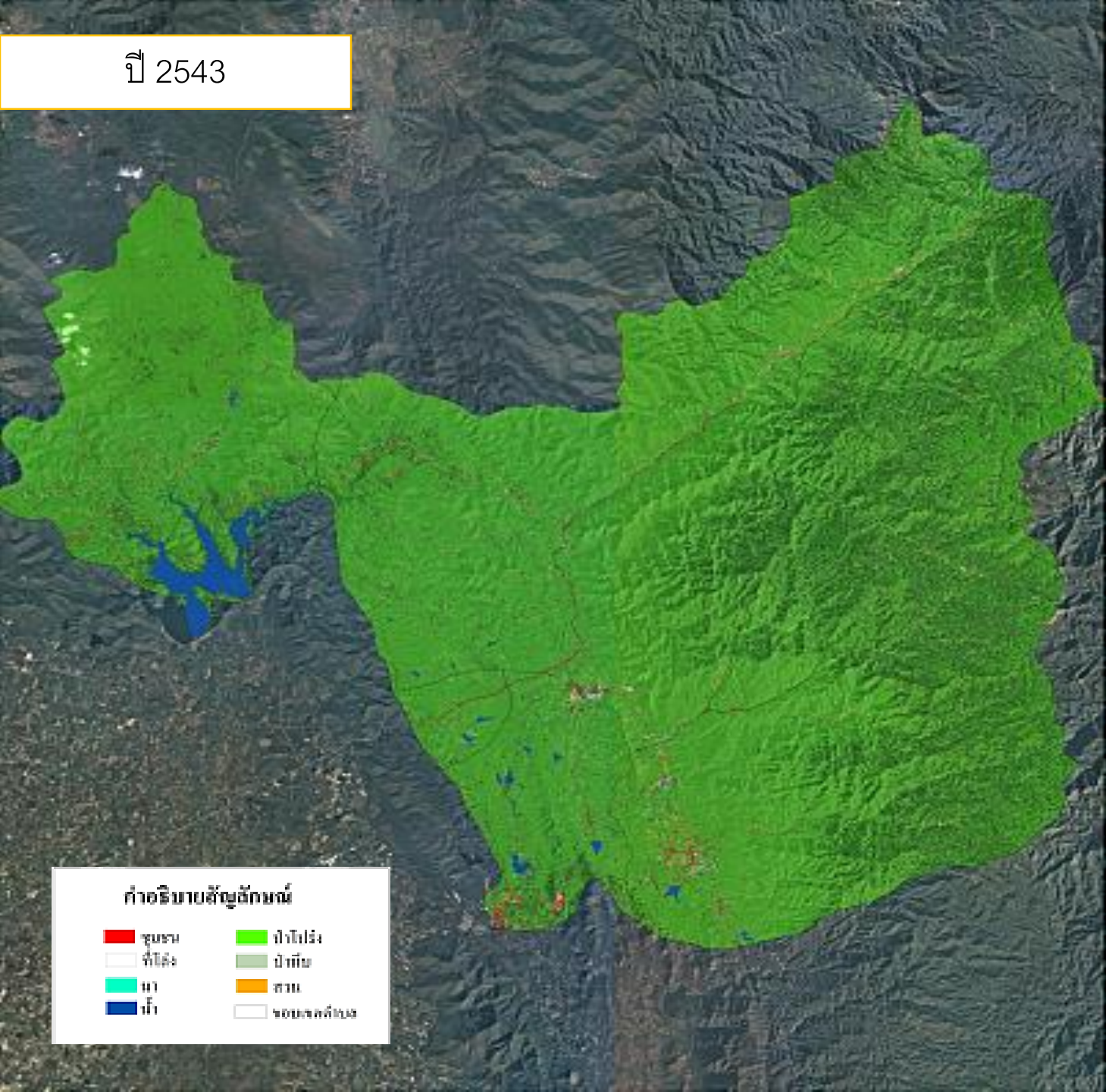

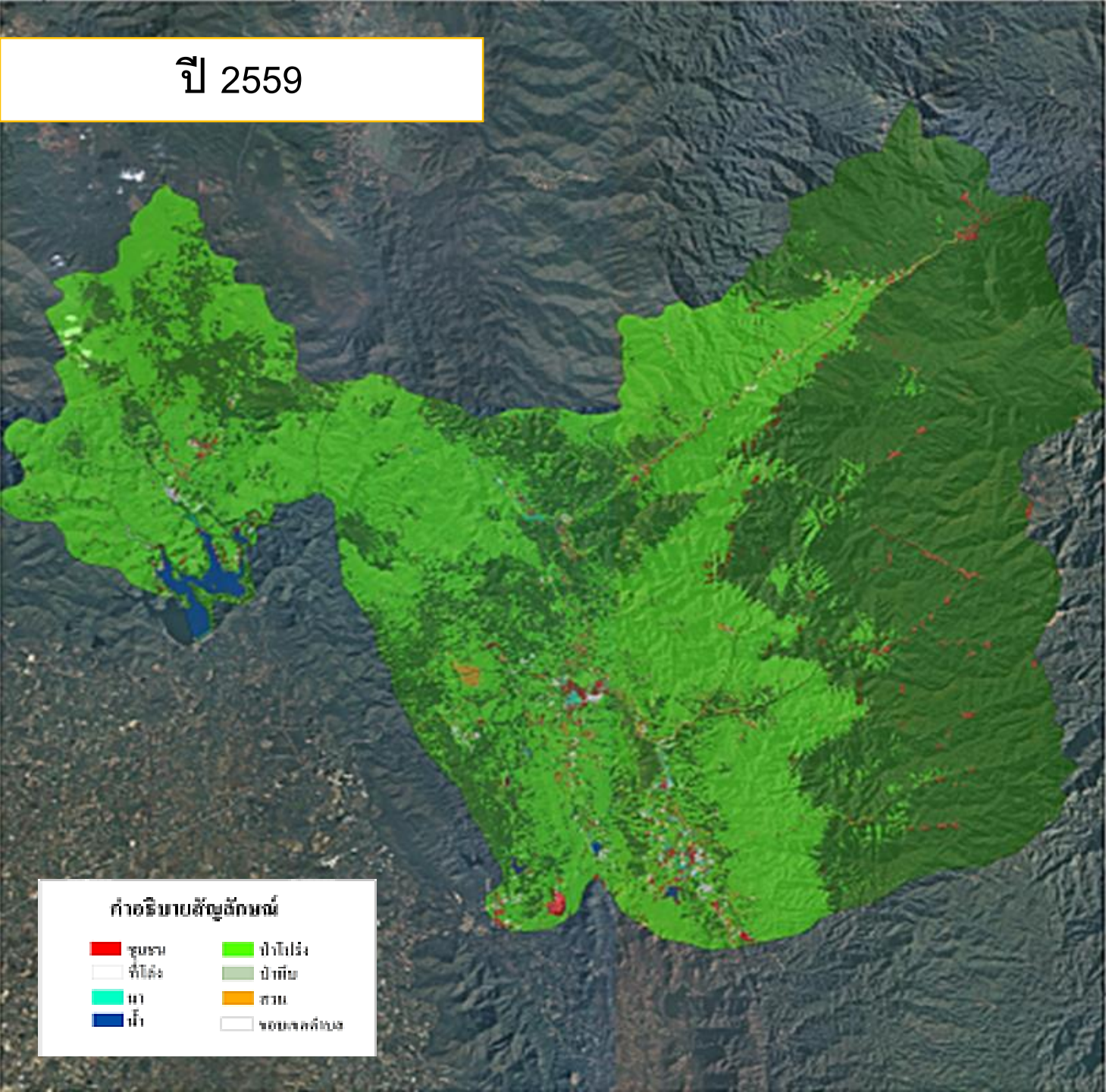
FORUM21ST
ภาคเหนือ

พัฒนาการการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กวง

>>> ถึงปัจจุบัน

2558-2560

- บ้านปางบง รางวัลชนะเลิศการประกวดหมู่บ้านพิทักษ์ป่ารักษาสิ่งแวดล้อม
- เทศบาลตำบลลวงเหนือ ได้รับรางวัลชมเชยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี (ด้านการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติ)
- บ้านปางน้ำถุ ต.ป่าเมี่ยง ได้รับรางวัลชมเชยการประกวดหมู่บ้านพิทักษ์ป่ารักษาสิ่งแวดล้อมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
- บ้านโป่งสามัคคี ต.ป่าเมี่ยง ได้รับรางวัลชนะเลิศ "หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง อยู่เย็น เป็นสุข" ศูนย์เรียนรู้ชุมชนดีเด่น ระดับจังหวัดเชียงใหม่
- เริ่มดำเนินการโครงการสร้างอุโมงค์ผันน้ำเขื่อนแม่งัดสู่เขื่อนแม่กวง โดยใช้พื้นที่บ้านป่าสักงาม

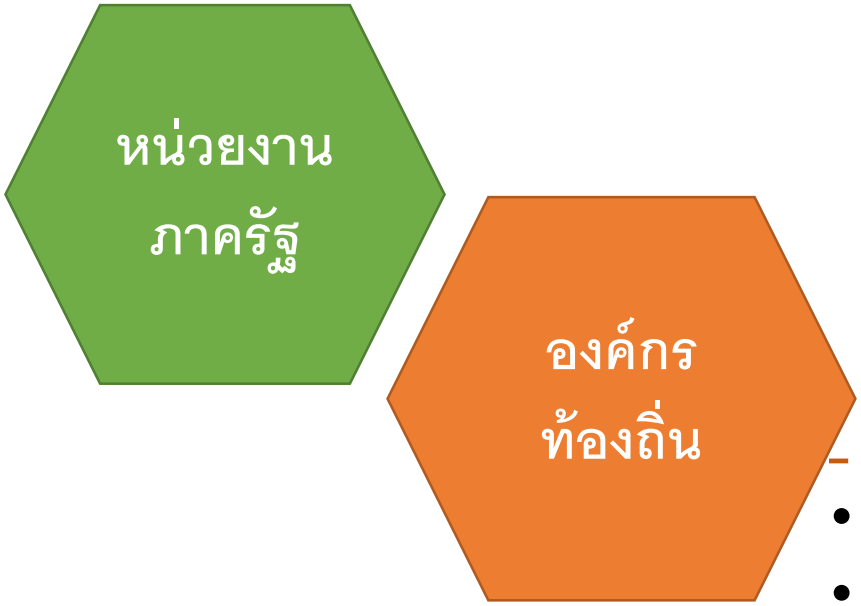
FORUM21ST
ภาคเหนือ

หน่วยงาน องค์กร ที่มีบทบาทในการดำเนินการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ

หน่วยงานภาครัฐ

- หน่วยจัดการต้นน้ำแม่ลาย-แม่ออน
- โครงการหลวงป่าเมี่ยง
- ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก
- อุทยานแห่งชาติแม่ตะไคร้
- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนแม่กวงอุดมธารา
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าขุนแม่กวงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- หน่วยจัดการต้นน้ำแม่หวาน
- เครือข่ายลุ่มน้ำแม่กวง

หน่วยงาน องค์กร ที่มีบทบาทในการดำเนินการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ

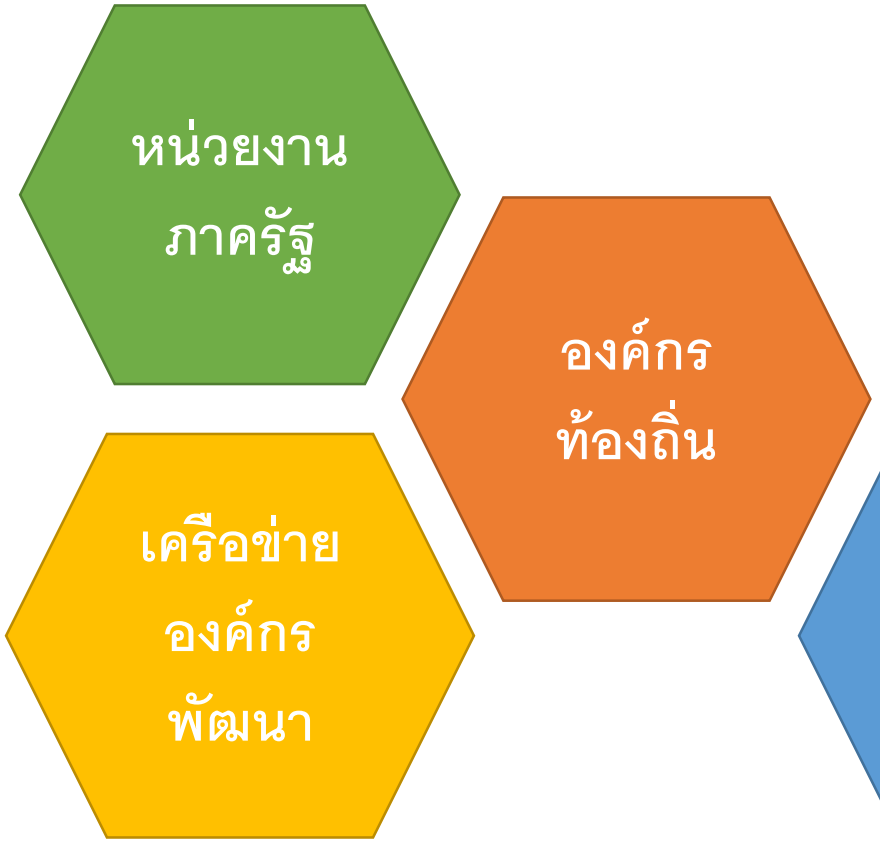
- เทศบาลตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด
- เทศบาลตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด
- เทศบาลตำบลเชิงดอย อำเภอดอยสะเก็ด
- เทศบาลตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด
- องค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด
- องค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยแก้ว อำเภอแม่ออน

หน่วยงาน องค์กร ที่มีบทบาทในการดำเนินการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ

- สมาคมภูมินิเวศพัฒนาอย่างยั่งยืน
- เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : ทสม.
- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) “สพภ.”
- สถาบันความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและอาเซียน สถาบันราชภัฏเชียงราย

หน่วยงาน องค์กร ที่มีบทบาทในการดำเนินการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ

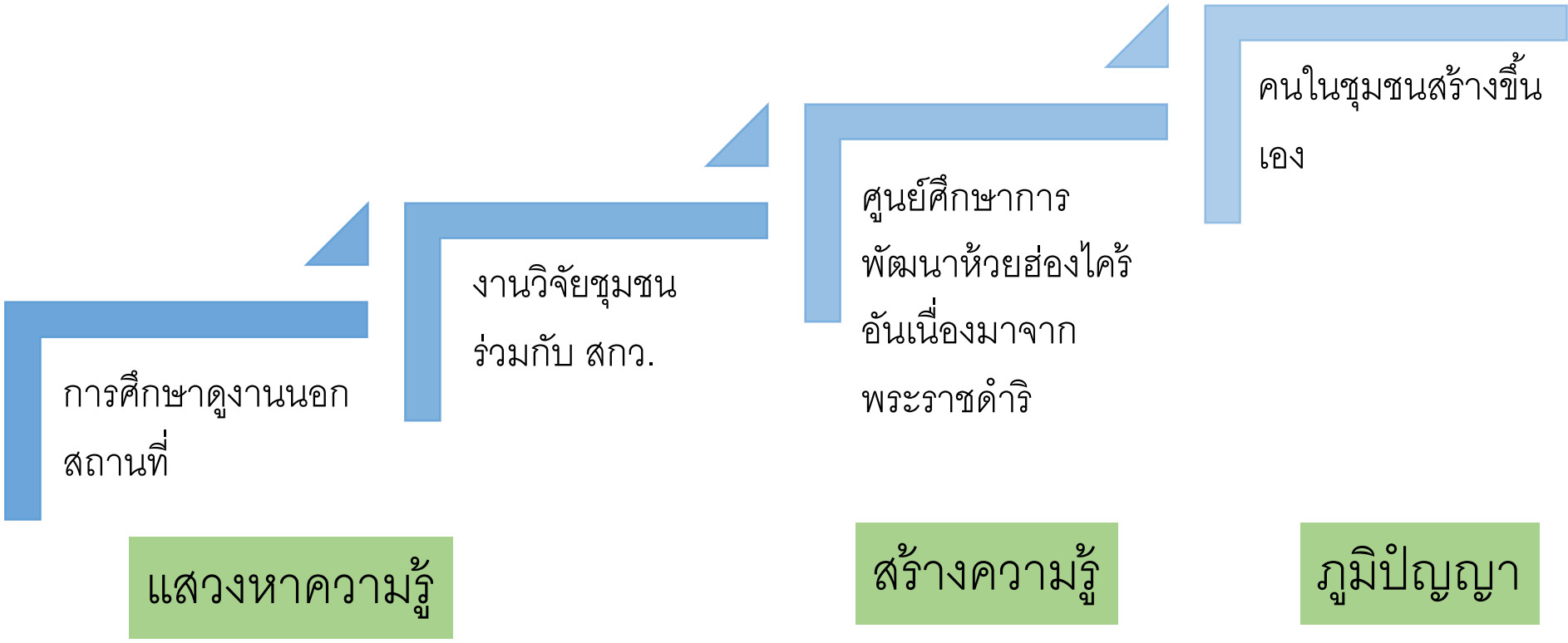

- บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย (ลำปาง) จำกัด
- บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
- บริษัท โคคา โคลา (ประเทศไทย) จำกัด

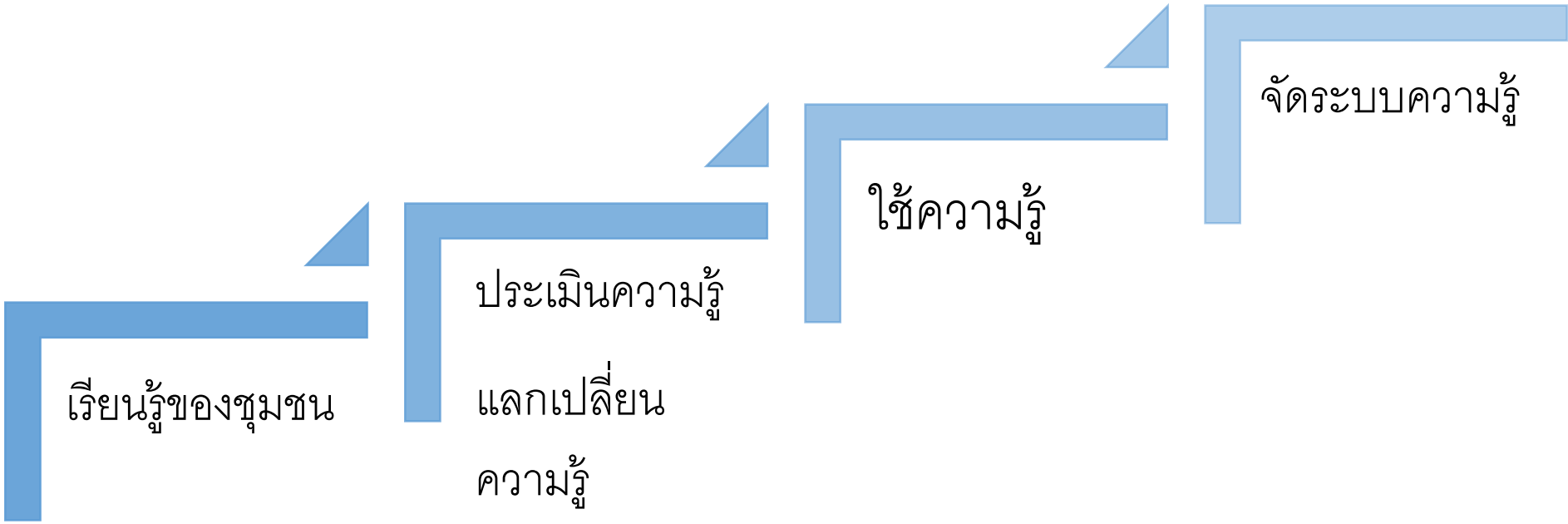
ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กวง มีหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ปฏิบัติการอยู่ทั้งภาครัฐ องค์กรการพัฒนา องค์กรเอกชน ทั้งภาคประชาชน ท้องที่ ท้องถิ่น ที่มีความหลากหลายในภาระหน้าที่รับผิดชอบ ตามบทบาทหน้าที่ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลัก เป้าหมายเฉพาะ

องค์ความรู้

องค์ความรู้เกิดจากหน่วยงานภาครัฐ และการเรียนรู้ของชาวบ้านจากภูมิปัญญา การแสวงหา และการดูงาน

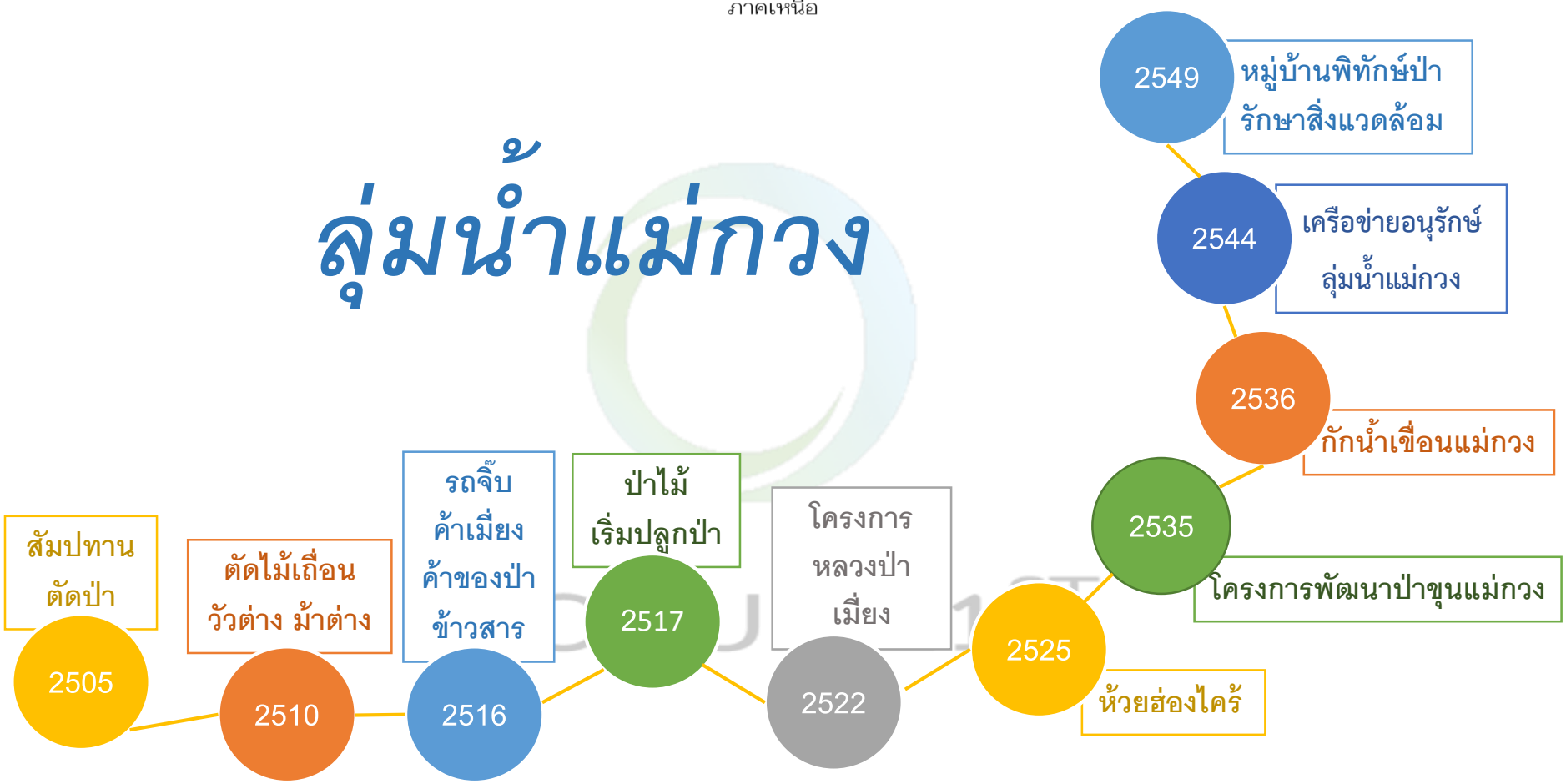
องค์ความรู้

เรียนรู้ของชุมชน
ประเมินความรู้
แลกเปลี่ยน
ความรู้
ใช้ความรู้
จัดระบบความรู้

องค์ความรู้	แหล่งเรียนรู้
การจัดการป่า การพัฒนาป่าตามพระราชดำริ	บ้านศาลาปางสัก หมู่ที่ 1, บ้านปางจำปี หมู่ที่ 7
ป่าชุมชน	บ้านวังธาร หมู่ที่ 7, บ้านต้นผึ้ง หมู่ที่ 7, บ้านห้วยบ่อทอง
การทำแนวกันไฟ	ทุกชุมชน
การจัดระเบียบพื้นที่ทำกิน	บ้านปางจำปี หมู่ที่ 7
วังปลา	บ้านปางจำปี หมู่ที่ 7
วนเกษตรสวนเมี่ยง	บ้านปางน้ำถุ หมู่ที่ 1, บ้านแม่กำปอง หมู่ที่ 3 บ้านปางบง หมู่ที่ 1, บ้านแม่ตอน หมู่ที่ 4, บ้านปางกำแพงหิน หมู่ที่ 8, บ้านป๊อก หมู่ที่ 1,,
กาแฟ	บ้านปางบง หมู่ที่ 1, บ้านแม่ตอน หมู่ที่ 4, บ้านปางไฮ หมู่ที่ 7, บ้านป๊อก หมู่ที่ 1, บ้านแม่กำปอง หมู่ที่ 3
ดอกลิงลาว	บ้านปางน้ำถุ หมู่ที่ 1, บ้านปางบง หมู่ที่ 1, บ้านปางกำแพงหิน หมู่ที่ 8
ผึ้งธรรมชาติ	บ้านปางน้ำถุ หมู่ที่ 1, บ้านปางบง หมู่ที่ 1, บ้านปางไฮ หมู่ที่ 7, บ้านปางกำแพงหิน หมู่ที่ 8, บ้านแม่กำปอง หมู่ที่ 3
เห็ดหอม การเพาะเห็ดเศรษฐกิจ	บ้านปางน้ำถุ หมู่ที่ 1, บ้านปางไฮ หมู่ที่ 7, บ้านตลาดขี้เหล็ก หมู่ที่ 1
กลุ่มปลูกผักหวาน	บ้านโป่งสามัคคี หมู่ที่ 6
การเพาะไม้ดอกไม้ประดับ	บ้านแม่หวาน หมู่ที่ 3, บ้านปางกอง หมู่ที่ 6
ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ กลุ่มจักสาน	บ้านปางแดง บ้านปงอ้อ หมู่ที่ 5, บ้านป่าสักงาม หมู่ที่ 1, บ้านห้วยบ่อทอง
การแปรรูปผลผลิตการเกษตร สมุนไพร	บ้านตลาดขี้เหล็ก หมู่ที่ 1, บ้านป่าไผ่ หมู่ที่ 2, บ้านป๊อก หมู่ที่ 1
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	บ้านแม่ตอน หมู่ที่ 4, บ้านแม่กำปอง หมู่ที่ 3
Homestay	บ้านแม่กำปอง หมู่ที่ 3

FORUM21ST
ภาคเหนือ

ลุ่มน้ำแม่กวง

รูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมในพื้นที่ต้นน้ำลำธารตามแนวพระราชดำริ

"ต้นทางป่าไม้ ปลายทางประมง ระหว่างทางเป็นการเกษตร ปศุสัตว์ พัฒนาที่ดินและอื่นๆ

พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ผู้ปิ่นภักดิ์ชีวันภักพัฒนา

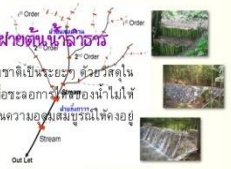
พัฒนาป่า 3 วิธี

วิธีที่ 1 การพัฒนาป่าด้วยระบบคลองไส้ไก่-คูคลองก้างปลา

โดยการผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำ ด้วยการวางท่อน้ำไปตามแนวระดับสันเขา เจาะรูท่อน้ำให้น้ำหยดไหลลงสู่ผืนป่าเป็นระยะๆ และส่งน้ำโดยคลองไส้ไก่ไปตามแนวระดับให้น้ำไหลเอื่อยๆ แล้วกระจายแยกน้ำออกเป็นระบบคูคลองก้างปลา เพื่อกระจายความชุ่มชื้นลงสู่ผืนป่าเป็นบริเวณที่กว้างยิ่งขึ้น

วิธีที่ 2 การพัฒนาป่าด้วยระบบฝายต้นน้ำลำธาร

โดยการสร้างฝายต้นน้ำลำธารกั้นร่องห้วยธรรมชาติเป็นระยะๆ ด้วยวัสดุในท้องถิ่นตามภูมิปัญญา เช่น ไม้ไผ่ หินในห้วย เพื่อชะลอการไหลของน้ำไม่ให้เกิดความรุนแรงในการชะล้างหน้าดิน ช่วยดักตะกอนความอุดมสมบูรณ์ให้คงอยู่ในลุ่มน้ำ และเกิดการกระจายความชุ่มชื้นในผืนป่า

วิธีที่ 3 การพัฒนาด้วยระบบน้ำฝนตามธรรมชาติ

โดยการพัฒนาแม่ไม้ธรรมชาติ ให้ผลิตเมล็ดไม้โปรยกระจายพันธุ์ลงสู่พื้นที่ด้านล่าง และพิจารณาปลูกไม้ที่ไม่ผลัดใบหรือไม่โตเร็ว เพื่อให้ป่ามีสีเขียวอยู่ตลอดเวลา เป็นการลดความแห้งแล้งและความร้อนในผืนป่า

ปลูกไม้ 3 อย่าง ให้ประโยชน์ 4 ประการ

ไม้ใช้สอยและเศรษฐกิจ เป็นไม้ที่ชุมชนนำไปใช้สอย ปลูกสร้างบ้านเรือน โรงเรือน เครื่องมือการเกษตร และเพื่อการเสริมสร้างเป็นอาชีพของชุมชนได้ เช่น ไม้สัก ไม้แดง ไม้ตะเคียน ไม้ไผ่ ไม้ยูคา

ไม้กินได้ เป็นไม้ที่ชุมชนสามารถนำเอาใบ ยอด ดอก ผล หรือส่วนต่างๆ มาเป็นอาหารได้ รวมทั้งพืชสมุนไพร เช่น สะเดา แคขี้เหล็ก ไผ่ มะไฟ มะแฟน พริกไท หว้า กล้วย พวย

ไม้ฟืน เป็นไม้ที่ชุมชนใช้เป็นเชื้อเพลิงในครัวเรือน เพื่อหุงต้มอาหาร แปรรูปผลผลิตการเกษตร และสร้างความอบอุ่น เช่น ไม้โตเร็วชนิดต่างๆ

เกิดการอนุรักษ์ระบบนิเวศต้นน้ำลำธาร ทำให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพและเป็นการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ป่าเปียก

เป็นทฤษฎีการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ โดยให้ความชุ่มชื้นช่วยให้ป่าเขียวชอุ่มอยู่ตลอดเวลา ทำให้ไฟป่าเกิดได้ยาก และเป็นการต่อยอดจากกิจกรรมการอนุรักษ์ต่างๆ คือ การสร้างฝายต้นน้ำลำธาร การปลูกไม้ 3 อย่าง 4 ประโยชน์ 4 ประการ

กลุ่มอาชีพเสริมจากการอนุรักษ์

- กลุ่มอนุรักษ์ผึ้งธรรมชาติ
- กลุ่มอนุรักษ์สมุนไพร
- กลุ่มอนุรักษ์สัตว์ทรพานป่า
- กลุ่มผลิตไม้ท่วงดอกท่าง
- กลุ่มแพะชำกล้าไม้
- กลุ่มแปรรูปกระถินยักษ์
- กลุ่มอนุรักษ์ดอกลิงลาว
- กลุ่มจักสานไม้ไผ่
- ฯลฯ

เกษตรยั่งยืน : รูปแบบการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำ

เกษตรกรรมชีวภาพ เป็นรูปแบบการเกษตรที่ไม่ใช้สารเคมี สร้างสิ่งปนเปื้อนกระทบต่อคุณภาพลุ่มน้ำ มุ่งเน้นในการใช้สารที่ผลิตได้จากพืชธรรมชาติ

เกษตรกรรมผสมผสาน เป็นรูปแบบการเกษตรที่เน้นการปลูกพืชที่หลากหลายในไร่นา และการเลี้ยงสัตว์เลี้ยงด้วย

เกษตรกรรมธรรมชาติ เป็นรูปแบบการเกษตรที่มุ่งเน้นความสัมพันธ์ภายในระบบการเพาะปลูกตามธรรมชาติ ปล่อยให้ธรรมชาติควบคุมกันเอง

เกษตรกรรมทฤษฎีใหม่ เป็นรูปแบบการเกษตรที่เน้นการบริหารจัดการทรัพยากรพื้นฐานในการเกษตรให้สอดคล้องเหมาะสม และมีการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรนั้นๆ อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด รวม ถึงการรวมกลุ่ม และการระดมทุนในรูปแบบสหกรณ์

วนเกษตร เป็นรูปแบบการเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมผสมผสานกับการปลูกไม้ป่า ไม้ 3 อย่าง หรือเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้เพื่อประโยชน์ทางการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง

อนุรักษ์ดิน

การปลูกพืชเชิงอนุรักษ์ โดยการปลูกพืชเป็นแถบขวางความลาดชันของพื้นที่ ด้วยแถบไม้พุ่ม แถบหญ้า หรือแฝก

การปลูกพืชเนื่องปรับปรุงบำรุงดิน เป็นการดูแลบำรุงดินมิให้มีสภาพเสื่อมโทรม ด้วยการปลูกพืชตระกูลถั่วสลับหรือปลูกแซมกับพืชเศรษฐกิจ

การจัดการดินและน้ำ เป็นการใช้เศษเหลือของพืชเพื่อการคลุมดินและบำรุงดิน จะช่วยให้ลดการชะล้างหน้าดิน และมีสภาพที่เหมาะสม

ระบบนิเวศแหล่งน้ำธรรมชาติ

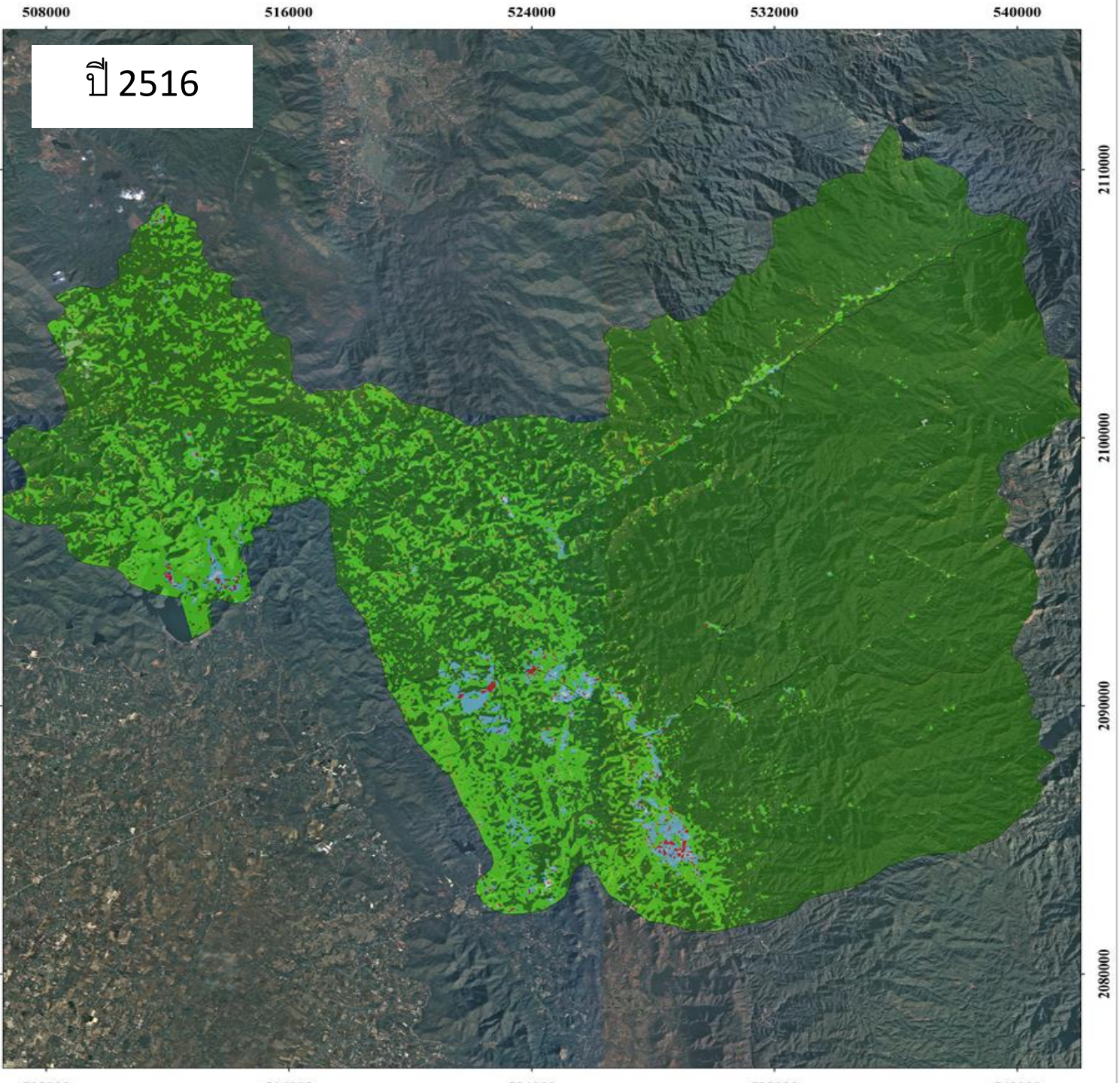
เป็นการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น ปลาในรูปแบบต่างๆ เช่น การเลี้ยงปลาในกระชังน้ำไหล

ทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ เป็นรากฐานการพัฒนาเกษตรกรรม เป็นรากฐานเศรษฐกิจ

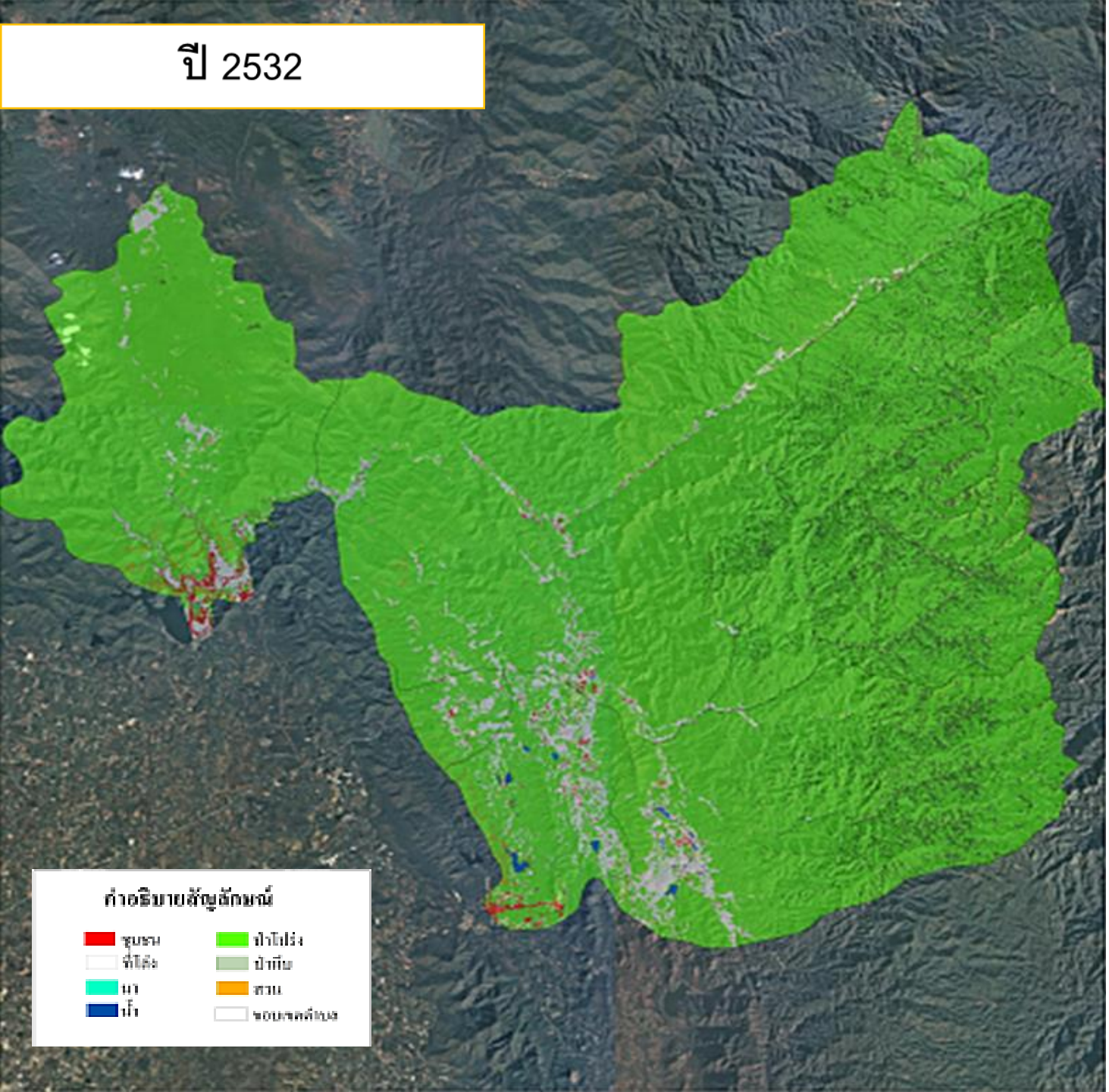
เป็นความมั่นคง ยั่งยืน

ข้อมูลศึกษาและพัฒนาป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โทรศัพท์/โทรสาร 0 5388 9240

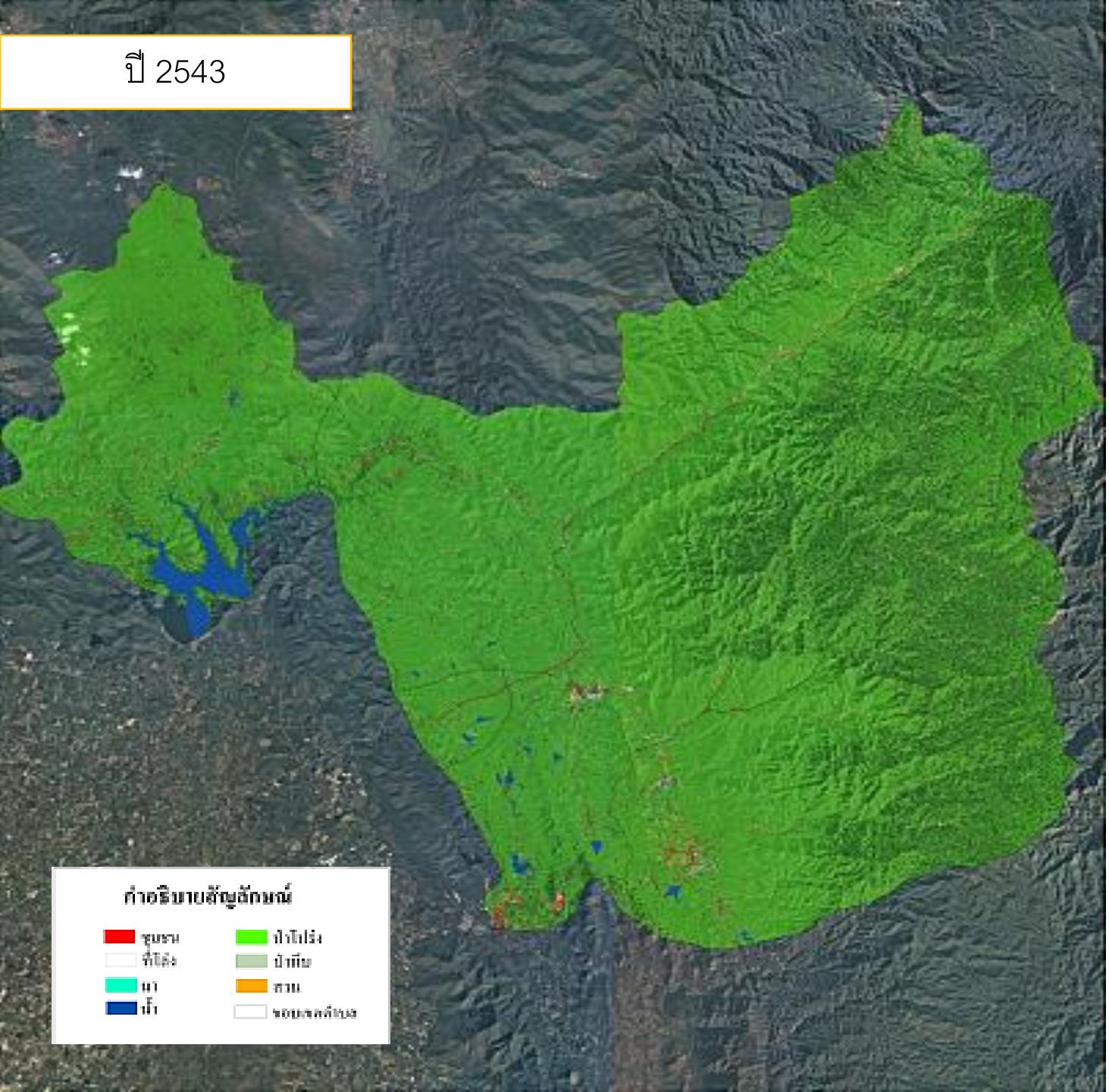
ผลการช่วยกันรักษาดูแลลุ่มน้ำกวงแล้วได้อะไร

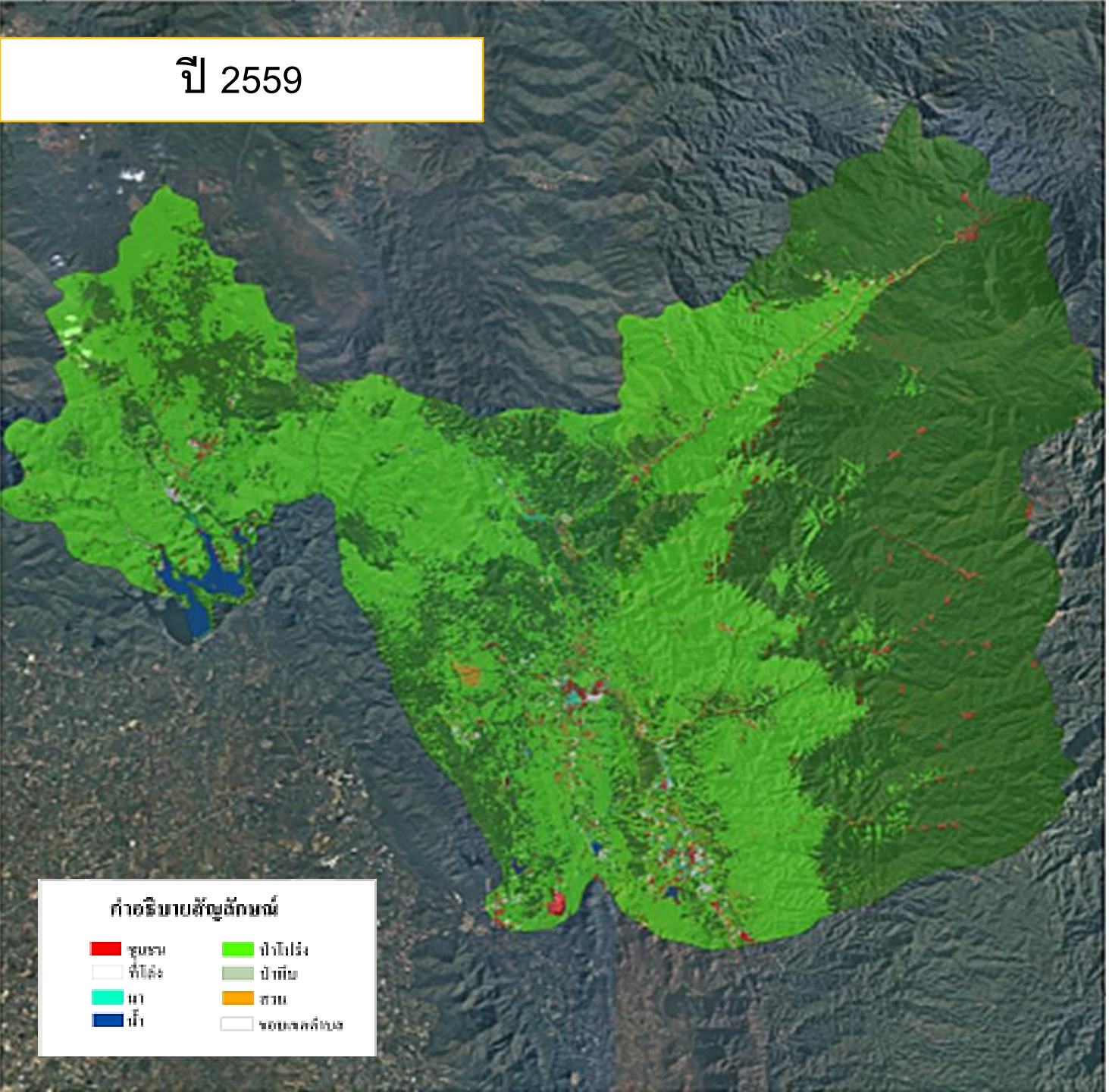
FORUM21ST
ภาคเหนือ

FORUM21ST
ภาคเหนือ

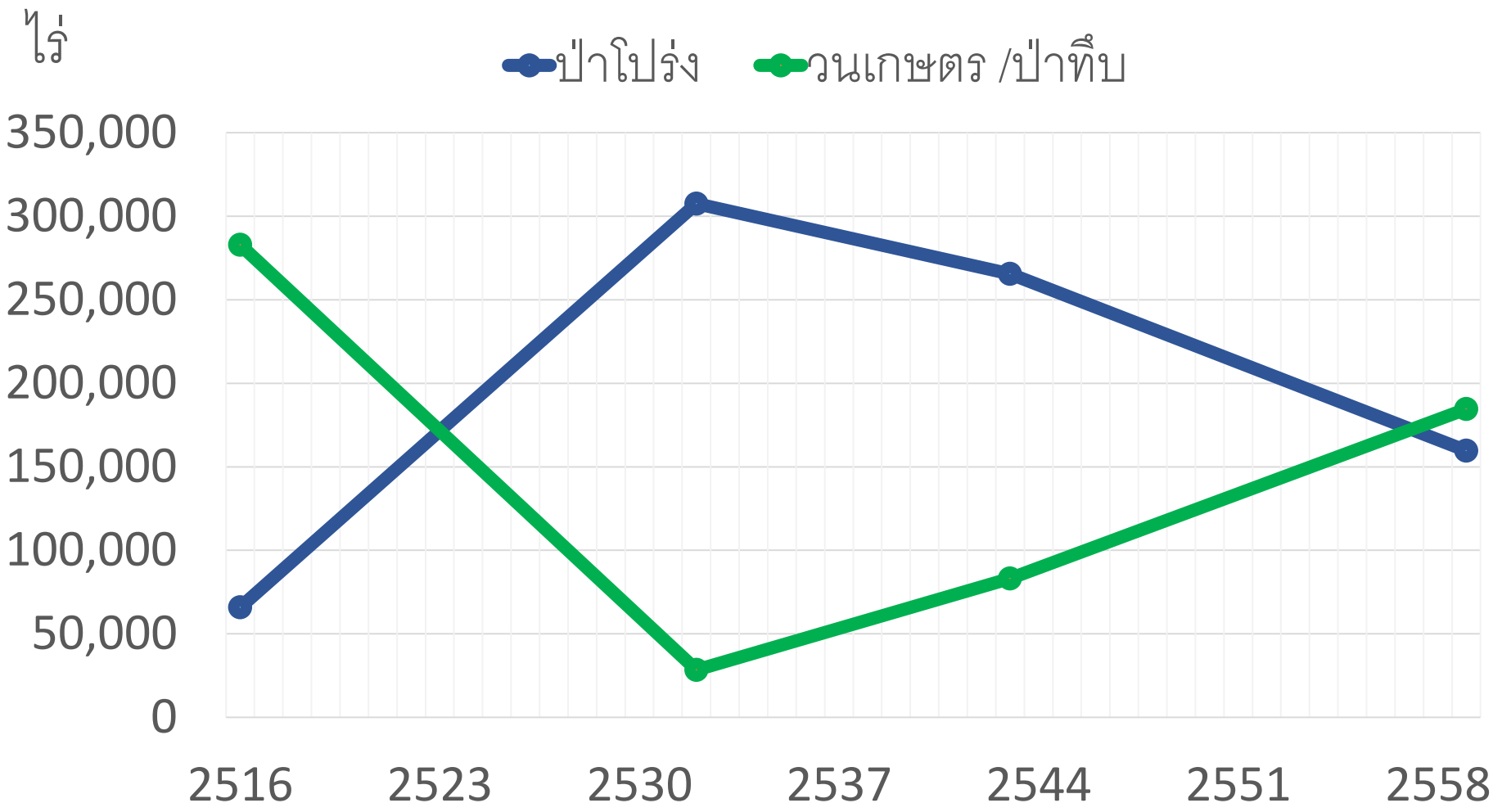
FORUM21ST
ภาคเหนือ

FORUM21ST
ภาคเหนือ

การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน (ไร่)

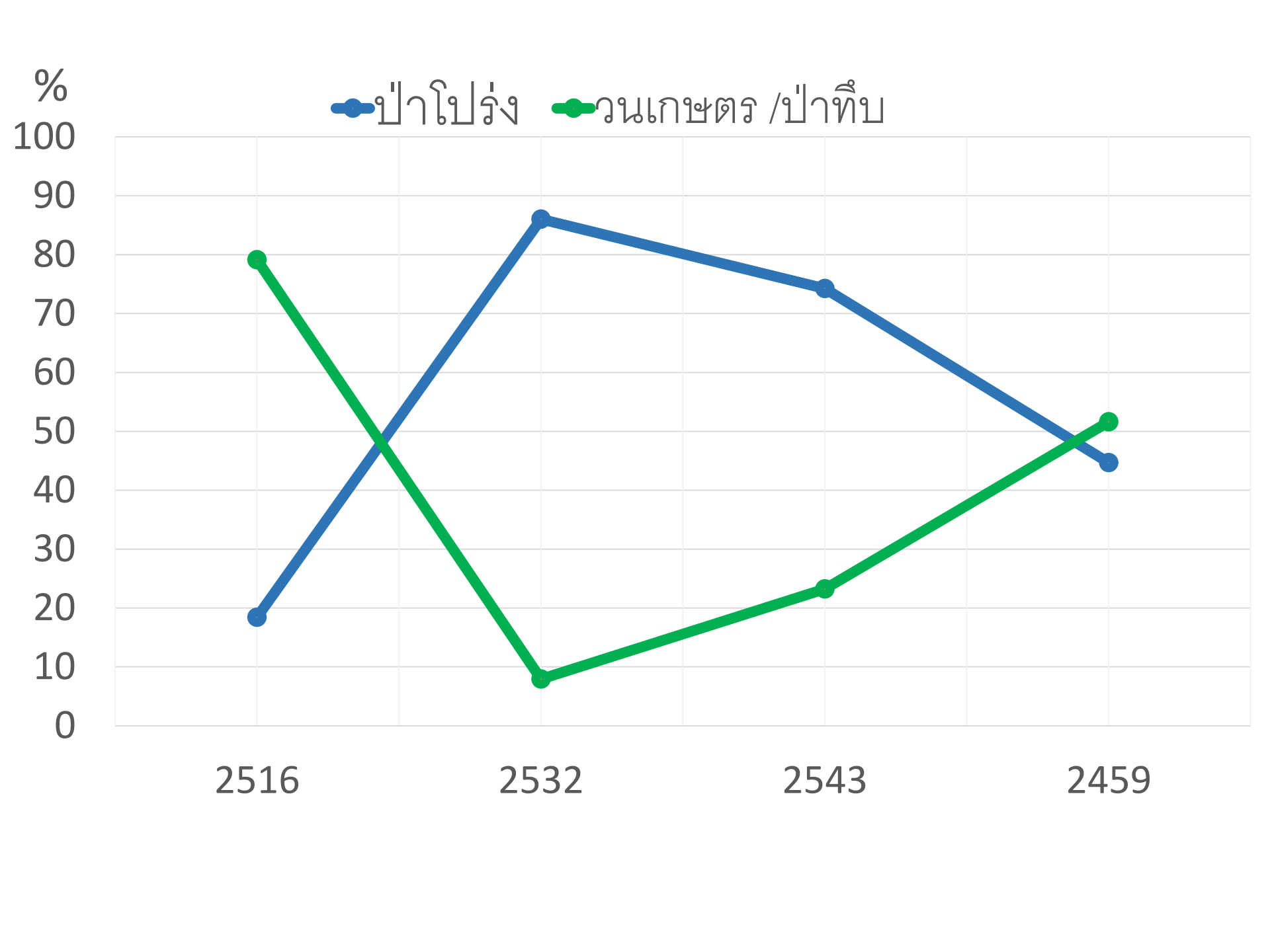
ประเภทการใช้ที่ดิน	2516	2532	2543	2559
น้ำ	32	505	3,991	2,041
ป่าโปร่ง	65,918	307,593	265,469	159,738
วนเกษตร /ป่าทึบ	283,006	28,352	83,096	184,583
ชุมชน/เมือง	1,001	2,426	3,571	5,443
พื้นที่โล่ง	337	16,937	585	2,074
นา	5417	36	381	1,410
สวน	1869	1,730	485	2,290
รวม	357,578	357,578	357,578	357,578

ไร่
ป่าโปร่ง
วนเกษตร /ป่าทึบ
350,000
300,000
250,000
200,000
150,000
100,000
50,000
0
2516
2523
2530
2537
2544
2551
2558

การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน (%)

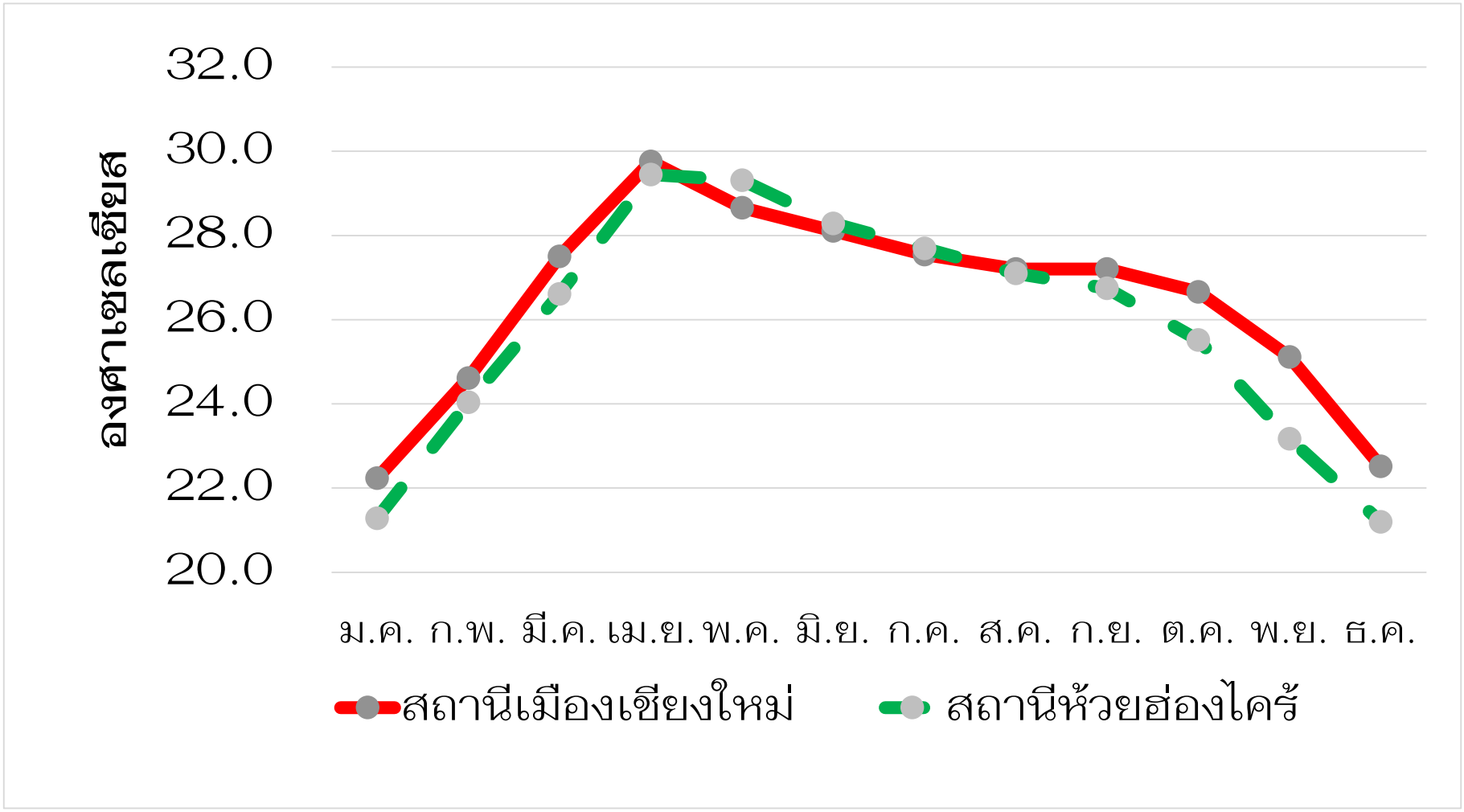
ประเภทการใช้ที่ดิน	2516	2532	2543	2459
น้ำ	0.01	0.14	1.12	0.57
ป่าโปร่ง	18.43	86.02	74.24	44.67
วนเกษตร /ป่าทึบ	79.14	7.93	23.24	51.62
ชุมชน/เมือง	0.28	0.68	1	1.52
พื้นที่โล่ง	0.94	4.74	0.16	0.58
นา	1.51	0.01	0.11	0.39
สวน	0.52	0.48	0.14	0.64
รวม	100	100	100	100

FORUM21ST

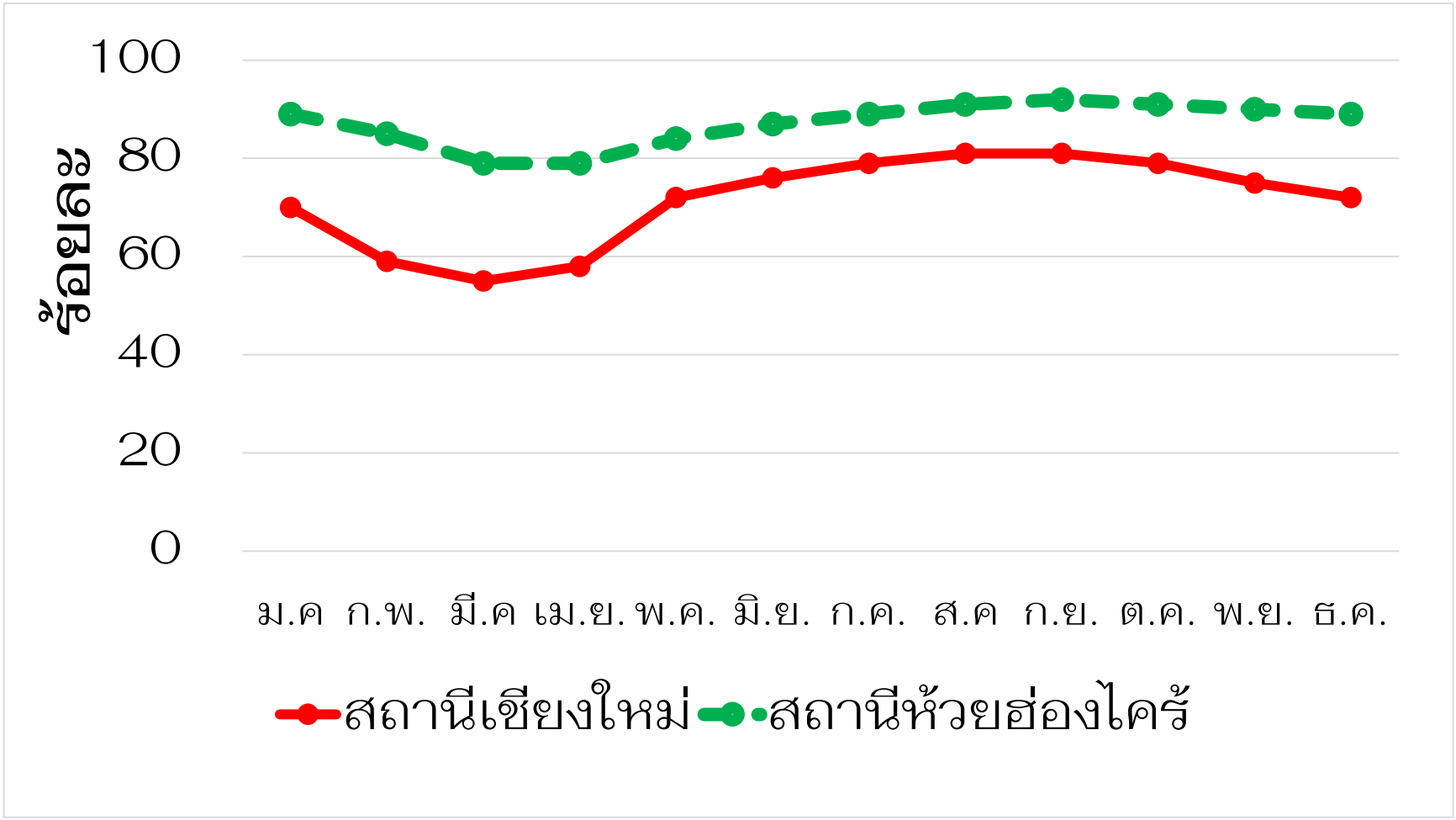

%
ป่าโปร่ง
วนเกษตร /ป่าทึบ
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
2516
2532
2543
2459

ผลต่อสภาพภูมิอากาศ

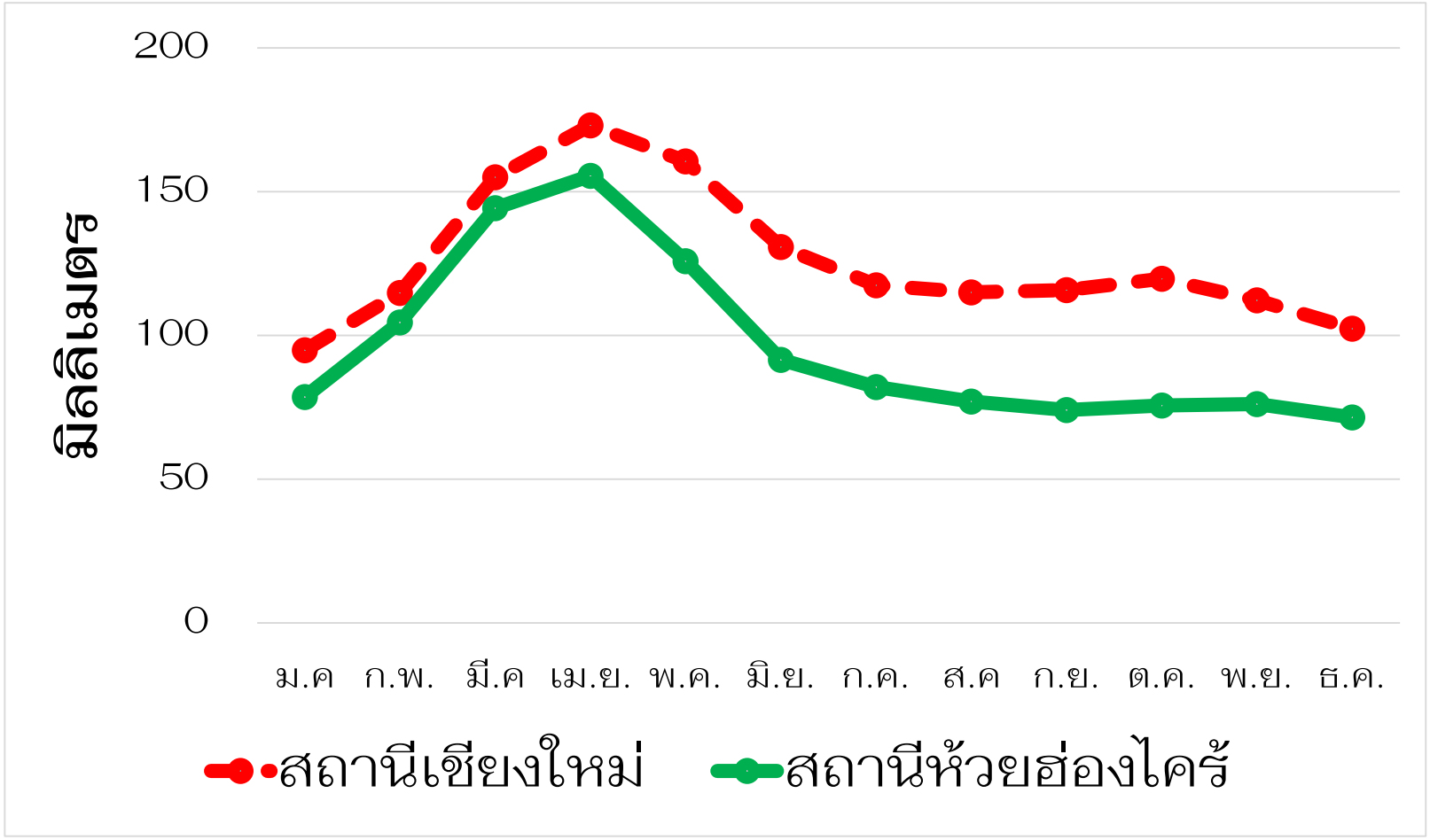
อุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน ปี พ.ศ. 2546 – 2560

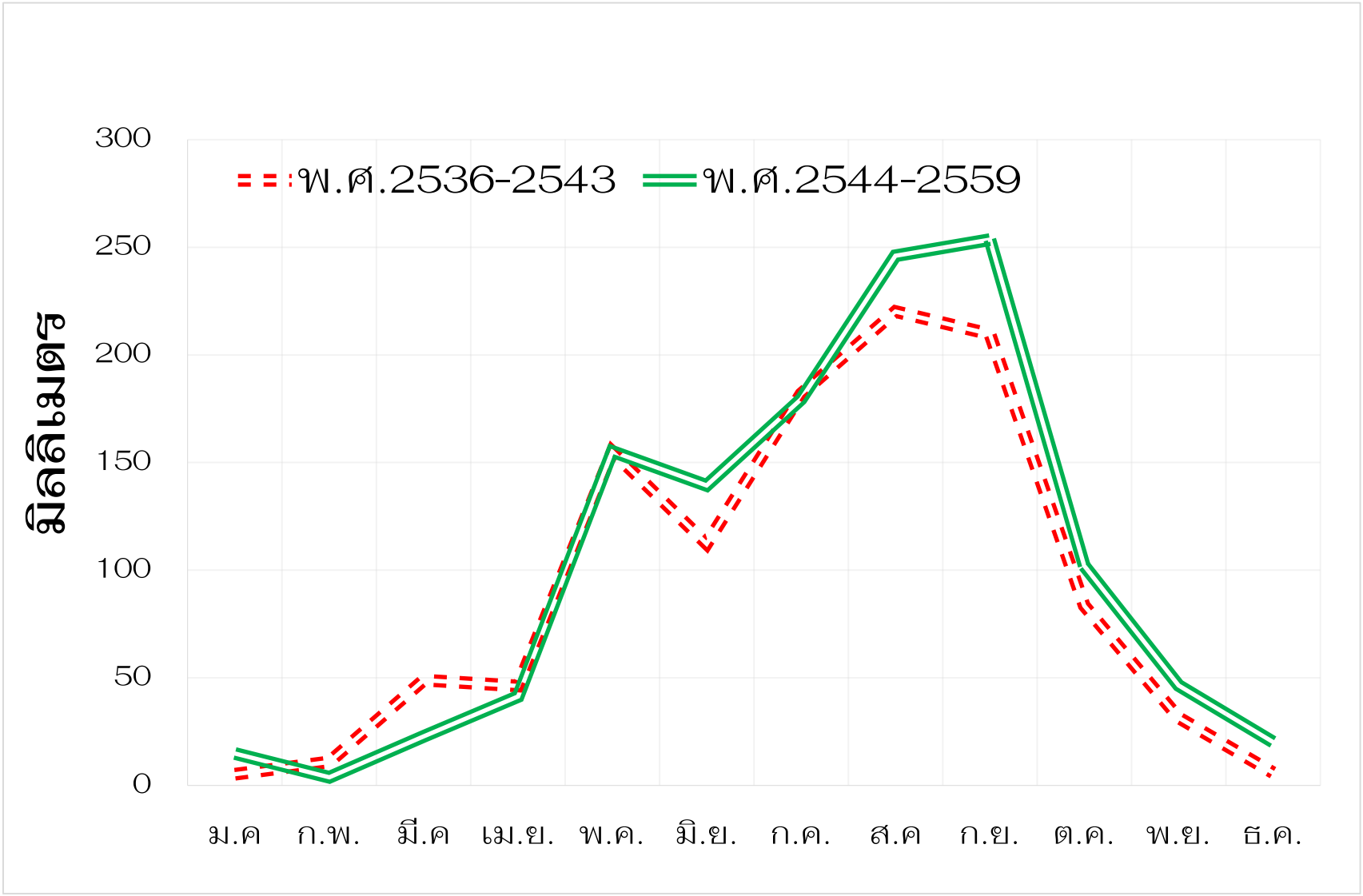
ความชื้นสัมพัทธ์ ปี พ.ศ. 2546 – 2560

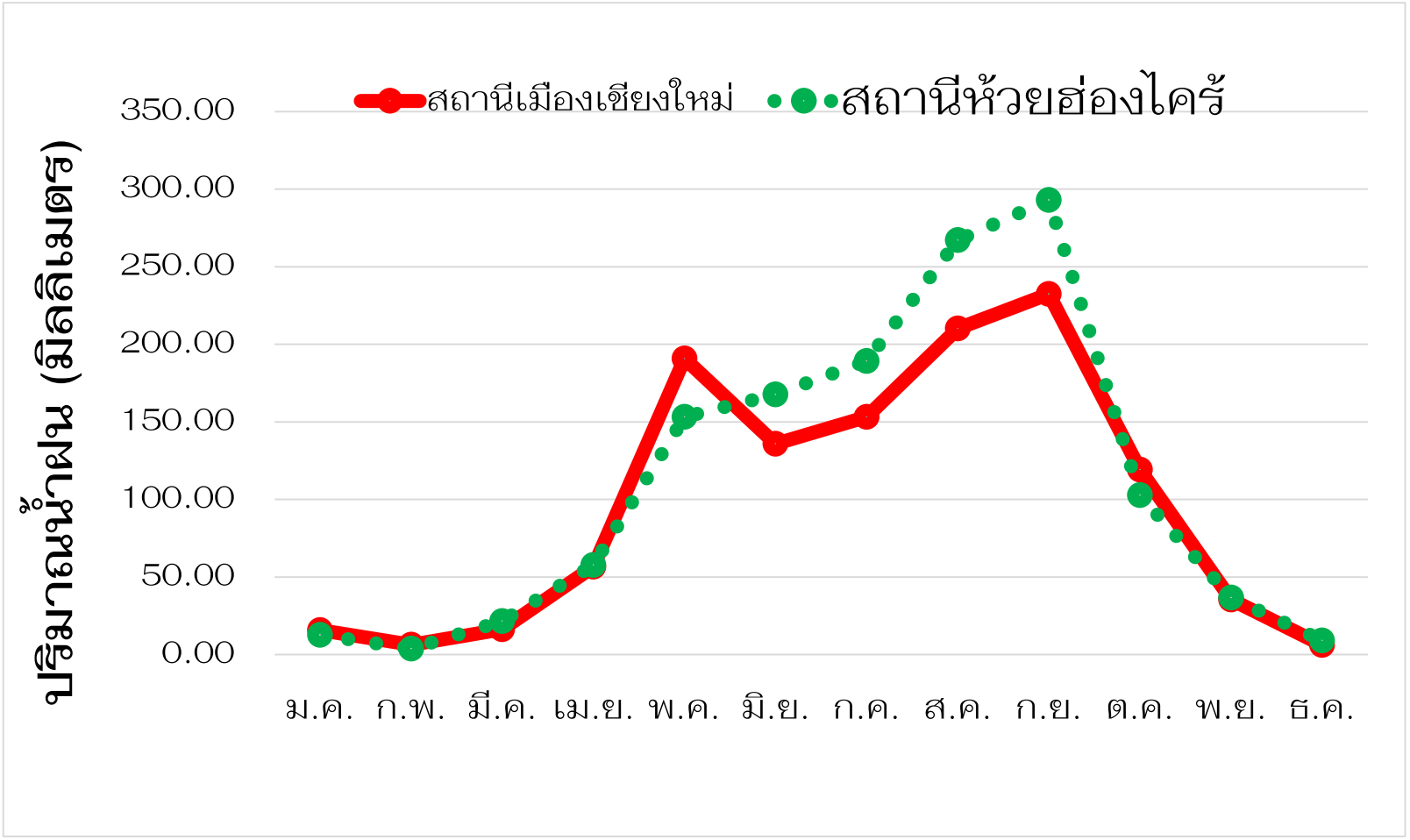
ปริมาณการคายระเหยเฉลี่ยรายเดือน ปี พ.ศ. 2546 – 2560

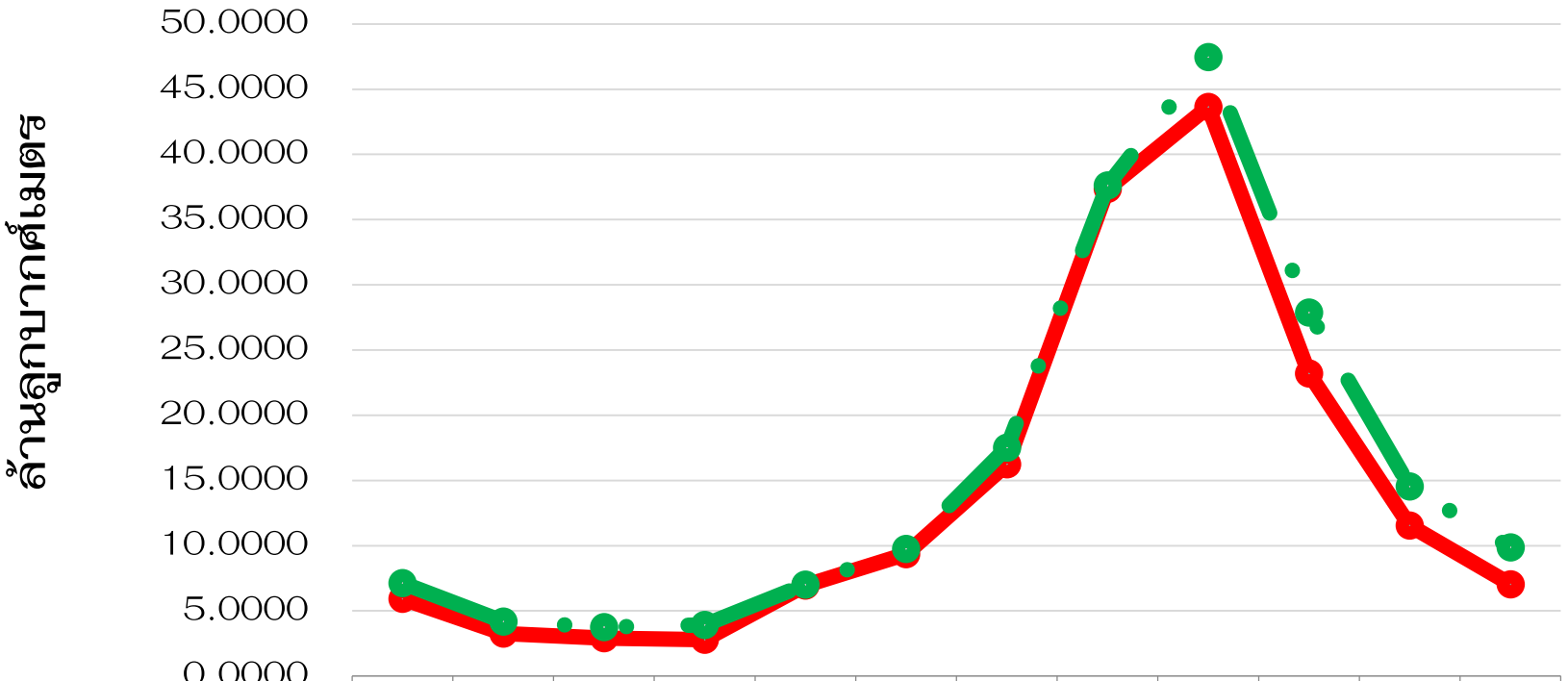
ปริมาณน้ำฝนรายเดือน สถานีห้วยฮ่องไคร้ ปี พ.ศ. 2536 – 2543 และ ปี พ.ศ. 2544 – 2559

ปริมาณฝนตกเฉลี่ยพื้นที่อำเภอเมืองเชียงใหม่และพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กวง ปี พ.ศ. 2546 – 2560

ปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำแม่กวงอุดมธารา ปี 2536-2543 และ ปี 2544-2559

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	ม.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
พ.ศ.2536-2543	5.928	3.262	2.908	2.791	6.953	9.362	16.23	37.36	43.63	23.19	11.55	7.042
พ.ศ.2544-2559	7.122	4.183	3.760	3.923	7.007	9.754	17.52	37.63	47.47	27.88	14.53	9.861

เศรษฐกิจชุมชน

รูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมในพื้นที่ต้นน้ำลำธารตามแนวพระราชดำริ

"ต้นทางป่าไม้ ปลายทางประมง ระหว่างทางเป็นการเกษตร ปศุสัตว์ พัฒนาที่ดินและอื่นๆ

พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ผู้ปิ่นภักดิ์ชีวันภักพัฒนา

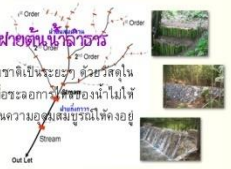
พัฒนาป่า 3 วิธี

วิธีที่ 1 การพัฒนาป่าด้วยระบบคลองไส้ไก่-คูคลองก้างปลา

โดยการผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำ ด้วยการวางท่อน้ำไปตามแนวระดับสันเขา เจาะรูท่อน้ำให้น้ำหยดไหลลงสู่ผืนป่าเป็นระยะๆ และส่งน้ำโดยคลองไส้ไก่ไปตามแนวระดับให้น้ำไหลเอื่อยๆ แล้วกระจายแยกน้ำออกเป็นระบบคูคลองก้างปลา เพื่อกระจายความชุ่มชื้นลงสู่ผืนป่าเป็นบริเวณที่กว้างยิ่งขึ้น

วิธีที่ 2 การพัฒนาป่าด้วยระบบฝายต้นน้ำลำธาร

โดยการสร้างฝายต้นน้ำลำธารกั้นร่องห้วยธรรมชาติเป็นระยะๆ ด้วยวัสดุในท้องถิ่นตามภูมิปัญญา เช่น ไม้ไผ่ หินในห้วย เพื่อชะลอการไหลของน้ำไม่ให้เกิดความรุนแรงในการชะล้างหน้าดิน ช่วยดักตะกอนความอุดมสมบูรณ์ให้คงอยู่ในลุ่มน้ำ และเกิดการกระจายความชุ่มชื้นในผืนป่า

วิธีที่ 3 การพัฒนาด้วยระบบน้ำฝนตามธรรมชาติ

โดยการพัฒนาแม่ไม้ธรรมชาติ ให้ผลิตเมล็ดไม้โปรยกระจายพันธุ์ลงสู่พื้นที่ด้านล่าง และพิจารณาปลูกไม้ที่ไม่ผลัดใบหรือไม่โตเร็ว เพื่อให้ป่ามีสีเขียวอยู่ตลอดเวลา เป็นการลดความแห้งแล้งและความร้อนในผืนป่า

ปลูกไม้ 3 อย่าง ให้ประโยชน์ 4 ประการ

ไม้ใช้สอยและเศรษฐกิจ เป็นไม้ที่ชุมชนนำไปใช้สอย ปลูกสร้างบ้านเรือน โรงเรือน เครื่องมือการเกษตร และเพื่อการเสริมสร้างเป็นอาชีพของชุมชนได้ เช่น ไม้สัก ไม้แดง ไม้ตะเคียน ไม้ไผ่ ไม้ยูคา

ไม้กินได้ เป็นไม้ที่ชุมชนสามารถนำเอาใบ ยอด ดอก ผล หรือส่วนต่างๆ มาเป็นอาหารได้ รวมทั้งพืชสมุนไพร เช่น สะเดา แคขี้เหล็ก ไผ่ มะไฟ มะแฟน พริกไท หว้า กล้วย พวย

ไม้ฟืน เป็นไม้ที่ชุมชนใช้เป็นเชื้อเพลิงในครัวเรือน เพื่อหุงต้มอาหาร แปรรูปผลผลิตการเกษตร และสร้างความอบอุ่น เช่น ไม้โตเร็วชนิดต่างๆ

เกิดการอนุรักษ์ระบบนิเวศต้นน้ำลำธาร ทำให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพและเป็นการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ป่าเปียก

เป็นทฤษฎีการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ โดยให้ความชุ่มชื้นช่วยให้ป่าเขียวชอุ่มอยู่ตลอดเวลา ทำให้ไฟป่าเกิดได้ยาก และเป็นการต่อยอดจากกิจกรรมการอนุรักษ์ต่างๆ คือ การสร้างฝายต้นน้ำลำธาร การปลูกไม้ 3 อย่าง 4 ประโยชน์ 4 ประการ

กลุ่มอาชีพเสริมจากการอนุรักษ์

- กลุ่มอนุรักษ์ผึ้งธรรมชาติ
- กลุ่มอนุรักษ์สมุนไพร
- กลุ่มอนุรักษ์สัตว์ทรพานป่า
- กลุ่มผลิตไม้ท่วงดอกท่าง
- กลุ่มแพะชำกล้าไม้
- กลุ่มแปรรูปกระถินยักษ์
- กลุ่มอนุรักษ์ดอกลิงลาว
- กลุ่มจักสานไม้ไผ่
- ฯลฯ

เกษตรยั่งยืน : รูปแบบการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำ

เกษตรกรรมชีวภาพ เป็นรูปแบบการเกษตรที่ไม่ใช้สารเคมี สร้างสิ่งปนเปื้อนกระทบต่อคุณภาพลุ่มน้ำ มุ่งเน้นในการใช้สารที่ผลิตได้จากพืชธรรมชาติ

เกษตรกรรมผสมผสาน เป็นรูปแบบการเกษตรที่เน้นการปลูกพืชที่หลากหลายในไร่นา และการเลี้ยงสัตว์เลี้ยงด้วย

เกษตรกรรมธรรมชาติ เป็นรูปแบบการเกษตรที่มุ่งเน้นความสัมพันธ์ภายในระบบการเพาะปลูกตามธรรมชาติ ปล่อยให้ธรรมชาติควบคุมกันเอง

เกษตรกรรมทฤษฎีใหม่ เป็นรูปแบบการเกษตรที่เน้นการบริหารจัดการทรัพยากรพื้นฐานในการเกษตรให้สอดคล้องเหมาะสม และมีการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรนั้นๆ อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด รวม ถึงการรวมกลุ่ม และการระดมทุนในรูปแบบสหกรณ์

วนเกษตร เป็นรูปแบบการเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมผสมผสานกับการปลูกไม้ป่า ไม้ 3 อย่าง หรือเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้เพื่อประโยชน์ทางการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง

อนุรักษ์ดิน

การปลูกพืชเชิงอนุรักษ์ โดยการปลูกพืชเป็นแถบขวางความลาดชันของพื้นที่ ด้วยแถบไม้พุ่ม แถบหญ้า หรือแฝก

การปลูกพืชเนื่องปรับปรุงบำรุงดิน เป็นการดูแลบำรุงดินมิให้มีสภาพเสื่อมโทรม ด้วยการปลูกพืชตระกูลถั่วสลับหรือปลูกแซมกับพืชเศรษฐกิจ

การจัดการดินและน้ำ เป็นการใช้เศษเหลือของพืชเพื่อการคลุมดินและบำรุงดิน จะช่วยให้ลดการชะล้างหน้าดิน และมีสภาพที่เหมาะสม

ระบบนิเวศแหล่งน้ำธรรมชาติ

เป็นการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น ปลาในรูปแบบต่างๆ เช่น การเลี้ยงปลาในกระชังน้ำไหล

ทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ เป็นรากฐานการพัฒนาเกษตรกรรม เป็นรากฐานเศรษฐกิจ

เป็นความมั่นคง ยั่งยืน

ข้อมูลศึกษาและพัฒนาป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โทรศัพท์/โทรสาร 0 5388 9240

วนเกษตร : กาแฟ, เมี่ยง, ลิงลาว

(ตำบล เทพเสด็จ, ป่าเมี่ยง , ห้วยแก้ว)

เมี่ยง

- เป็นพืชหลักในท้องถิ่นที่มีมาแต่ดั้งเดิม ที่อยู่ในไร่สวนของชาวบ้าน ทำให้มี
- อาชีพดั้งเดิมตั้งแต่ยุคบรรพบุรุษ คือ เก็บเมี่ยงขาย
- เมี่ยงเป็นพืชเศรษฐกิจของชุมชน การดูแลสวนเมี่ยงจะดูแลแบบธรรมชาติ ไม่ใส่ปุ๋ย แผ้วถางหญ้า และจะร่วมกันทำแนวกันไฟป่าทุกปี
- เมี่ยงมีช่วงเวลาในการเก็บได้ 3 ช่วง ตลอดทั้งปีจะเก็บได้ 3 รอบ เว้นช่วงเวลาในการเก็บแต่ช่วง 2 เดือน

กาแฟ

- 2526 โครงการหลวงป่าเมี่ยง
- ได้ส่งเสริมให้ชุมชนได้ปลูกกาแฟ ปลูกเสริมในพื้นที่สวนเมี่ยง
- ปลูกกาแฟในสวนเมี่ยงมีประมาณ 80 **% กาแฟอาราบิก้า** ได้รับการอบรมและส่งเสริมในเรื่องการใช้ปุ๋ยบำรุงต้นกาแฟ ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบำรุงดิน และไม่ใช้ยาฆ่าแมลง
- **เลี้ยงผึ้งโพรง**ด้วยวิธีธรรมชาติปล่อยให้ผึ้งหากินและเข้ามาสร้างรวงผึ้งเองในโพรงไม้

ARABICA
FFEE
P SADEJ

ตรา
ห้วยฮ่องไคร้
Huai Hong Khrai

คั่วเทพเสด็จ

"กาแฟเทพเสด็จ"

แหล่งเพาะปลูกในพื้นที่ หมู่บ้านแม่ตอน
มลเทพเสด็จโดยการปลูกร่วมกับป่าไม้
มความสูง 1,400 เมตรจากระดับน้ำทะเล
นกลางเมล็ดกาแฟจะเติบโตอย่างช้า ๆ
มสารอาหารได้อย่างเต็มที่ด้วยวิธีการผลิต
พิถีพิถันทุกขั้นตอน โดยเฉพาะการเก็บเมล็ดสุก
มือทีละเมล็ดทำให้เมล็ดกาแฟที่มีคุณภาพ

สวนวนเกษตร พ่อบุญยัง สุวรรณมา

พื้นที่ 10 ไร่

กิจกรรมในแปลง

- **พืชหลัก** ได้แก่ เมี่ยง กาแฟ ลิงลาว ต้าง พลับ ไผ่
- **พืชเสริม** ได้แก่ มะคาเดเมีย มะเกวน เกาลัดไทย มะขามป้อม ขนุน ละมุด ค้างคาวดำ ส้มโอ เสาวรส ไผ่เปราะ ต๋าว ไผ่ตง ตะไคร้ มะนาว ผักหวานป่า ผักหวานบ้าน ผักสวนครัว
- **ไม้ใหญ่** ได้แก่ จั้มขาว ไม้มอญ ซ้อเสี้ยน/ตีนนก จำปีป่า ทองหลาง กล้วยฤษี เป็นต้น
- บ่อเลี้ยงปลา
- บ่อ/แท้งค์ พักน้ำ
- เลี้ยงผึ้งโก๋น
- ศาลาที่พัก

รายได้ในแปลงวนเกษตร ปี 2560-2561

เฉลี่ยประมาณ 200,000 – 250,000 บาท มาจาก...

ลำดับที่	ผลผลิต	ช่วงเวลา	จำนวนที่ได้	ราคาขายต่อหน่วย
1	กาแฟ	พ.ย.-ก.พ.	1,500 กก.	120 บาท
2	ดอกลิงลาว	ต.ค.-ธ.ค.	600 กก	50-150 บาท
3	เมี่ยง	4 ช่วงเวลา	1,000 กำ	12 บาท
4	ใบชาเมี่ยง	มี.ค.-เม.ย.	2,000 กก.	6 บาท
5	พลับ	ก.ค.-ก.ย.	200 กก.	15-20 บาท
6	น้ำผึ้งโก๋น	ก.พ.-พ.ค.	20-30 ขวด	200-250 บาท
7	กล้าลิงลาว	ทั้งปี	100 กก.	6 บาท
8	ดอกต้าง	ม.ค.-ก.พ.	40 กก.	25 บาท
9	เสาวรส	ธ.ค.-ม.ค.	100 กก.	10 บาท
10	มะแข่วน	ม.ค.-มี.ค.	-	แห้ง 300 บาท ดิบ 50 บาท
11	ปลานิล	ทั้งปี	-	80 บาท
12	ส้มป่อย	ก.พ.-มี.ค.	-	50 บาท
13	หน่อไม้กิมซุง/หวานเมืองเลย	ก.ค.-ก.ย.	-	25-60 บาท
14	กล้ากาแฟ	ทั้งปี	-	2-3 บาท

นอกจากนั้น ชนิดอื่นๆ ใช้ประโยชน์ในการบริโภค และแจกจ่าย

ผลการสำรวจผู้ปลูกลิงลาว ปี 2559-2560

FORUM21ST ภาคเหนือ

ที่	บ้าน	จำนวน (ราย)	ต้นลิงลาว			ราคาขาย (บาท)	รายได้ (บาท)
			ไม่ออกดอก (ต้น/กอ)	ออกดอก (กอ)	เก็บได้ (ก.ก.)		
1	ปางน้ำถุ หมู่ที่ 1 ต.ป่าเมี่ยง	7	298	217	122	80-100	11,800
2	ปางบง หมู่ที่ 1 ต.เทพเสด็จ	29	4,120	5,220	1,845	80	147,600
3	พงษ์ทอง หมู่ที่ 5 ต.เทพเสด็จ	25 คน ไม่ขาย 6คน	1,350	920	626	50-80	41,250
4	ปางไฮ หมู่ที่ 7 ต.เทพเสด็จ	17	1,750	4,015	1,086	70	75,930
5	ปางกำแพงหิน หมู่ที่ 8 ต.เทพเสด็จ	15	540	2,400	645	80-100	52,900
	รวม	93	8,058	12,772	4,323	50-100	329,480

FORUM21ST

ผลการสำรวจผู้เลี้ยงผึ้งโก๋น ปี 2559-2560

FORUM21ST
ภาคเหนือ

ที่	บ้าน	จำนวน (ราย)	จำนวนโก๋นผึ้ง		เก็บน้ำผึ้งได้ (ขวด)	ราคาขาย (บาท)	รายได้ (บาท)
			เข้า	ไม่เข้า			
1	น้ำถุ หมู่ที่ 1 ต.ป่าเมี่ยง	14	87	49	144	150	21,600
2	ปางแฟน หมู่ที่ 5 ต.ป่าเมี่ยง	7	81	53	125	190-200	24,500
3	ปางบง หมู่ที่ 1 ต.เทพเสด็จ	22	409	364	832	200	166,440
4	พงษ์ทอง หมู่ที่ 5 ต.เทพเสด็จ	18	59	75	164	200-250	37,500
5	ปางไฮ หมู่ที่ 7 ต.เทพเสด็จ	9	163	120	341	190-200	65,450
6	ปางกำแพงหิน หมู่ที่ 8 ต.เทพเสด็จ	15	80	18	342	200	63,400
	รวม	**85**	**879**	**844**	**1,948**		**378,850**

FORUM21ST

วิสาหกิจชุมชนนิเวศกระเทียมดอง (บ้านป่าไผ่ ต.แม่โป่ง)

นายวรชัย ทองคำฟู อายุ 37 ปี

ระดับการศึกษา ป.ตรี บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ป.โท ส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

อาชีพเดิม รับจ้างอยู่ในเมือง

อาชีพปัจจุบัน เจ้าของกิจการ ผลิตภัณฑ์แปรรูปตรานิเวศ

รายได้ 40,000 บาท/เดือน

คติในการดำเนินชีวิต “งานดีไม่เคยทำร้ายใคร สามารถตอบตัวตนความเป็นตัวเองได้”

การจัดสรรพื้นที่

-โรงงานแปรรูปผลผลิต 1 ไร่

- สวน 27 ไร่ ลำไย **25 % ,**มะม่วง **25 %** , มะขาม **25 %** อื่น ๆ 25 %

แปรรูป มะม่วง มะขาม กระเทียม ลำไย มะเขือเทศ

แหล่งวัตถุดิบในการแปรรูป

- กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน นิเวศกระเทียมดอง ในพื้นที่ ต.แม่โป่ง

มาตรฐาน อย. ระดับ 4 ดาว

FORUM21ST
ภาคเหนือ

“ สี่มือสองแรงเปลี่ยนแปลงไร่เมี่ยง เป็นเกษตรพอเพียงตามปรัชญาของพ่อ ”

นายอุ่นเรือน เกิดสุข อายุ 58 ปี
ระดับการศึกษา มส.3
อาชีพเดิม ปลูกเมี่ยง
อาชีพปัจจุบัน เกษตรผสมผสาน : เห็ดหอม เห็ดหลินจือ กาแฟ ไม้ผล ลิงราว ไก่ไข่ ไก่ฟ้า
รายได้ จากเห็ด ปีละ 6-700,000 บาท
จากสวนไม้ผลและอื่น ๆ 100,000 บาทต่อปี
แนวคิดในการประกอบอาชีพ พอประมาณมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน

การจัดสรรพื้นที่ 7 ไร่
- โรงเห็ด 2 โรงใหญ่ (ลูกค้าประจำมารับซื้อ)
- ไม้ผลผสมผสาน (ปลูกไว้กินเอง เหลือไว้ขาย) ดูแลเอง และมีการจ้างเก็บไม้ผลเป็นบางครั้ง

ที่มาของความรู้
- ดูงานห้วยฮ่องไคร้ ป่าไม้ พัฒนาที่ดิน สิ่งแวดล้อม ปี 2532
- ทำโครงการเกษตรผสมผสาน ที่บ้าน ปี 2543

การเผยแพร่ความรู้
- วิทยากรห้วยฮ่องไคร้ (เกษตรผสมผสาน)

FORUM21ST
ภาคเหนือ

นางสาวจันทร์สม ปินคำ
ต.ห้วยแก้ว อ.แม่ออน

อายุ 58 ปี การศึกษาระดับ ม.3
อาชีพเดิม ทำนา
อาชีพปัจจุบัน สวนไม้ประดับ, ปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษ
ตำแหน่งทางสังคม ผู้ใหญ่บ้าน ม.6 ตำบลห้วยแก้ว
รายได้ 2-30,000 บาท/เดือน

การจัดการพื้นที่

ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ 3 แปลง รวม 5 ไร่
ผักสวนครัว 1 ไร่
แรงงานที่ใช้ คนในพื้นที่ 4 คน
ชนิดของไม้ที่ปลูก สนมังกร พุดสามสี หอมหมื่นลี้ มนทา ชงโค ฯลฯ
แหล่งจำหน่าย พ่อค้ารับซื้อที่สวน
ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 15 ปี
ศึกษาดูงานการปลูกไม้ประดับ จังหวัดปราจีนบุรี
จุดเด่นของต้นไม้ที่ห้วยแก้ว ราคาถูก มีหลากหลายชนิด

FORUM21ST
ภาคเหนือ

บ้านฮิมธารน้อย (โฮมสเตย์แม่กำปอง)

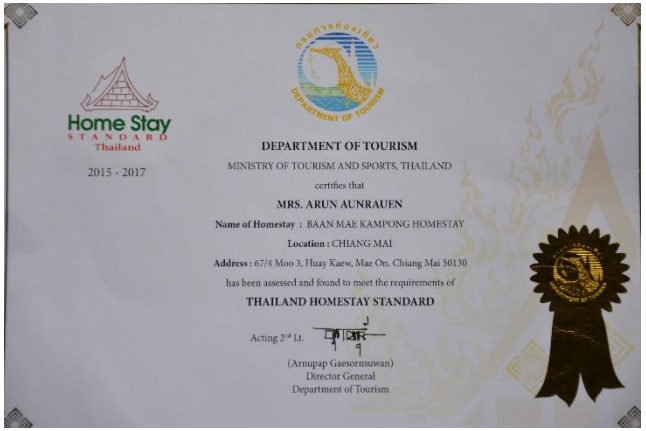

นางอรุณ อุ่นเรือน **อายุ** 46 ปี
ระดับการศึกษา ป.6 สมาชิกในครัวเรือน 5 คน
อาชีพเดิม เก็บเมี่ยง
อาชีพปัจจุบัน เจ้าของ บ้านฮิมธารน้อย (โฮมสเตย์แม่กำปอง)
รายได้เฉลี่ย 2-30,000 บาท/เดือน

การจัดสรรทรัพยากร
- เริ่มต้นทำโฮมสเตย์ ตั้งแต่ปี 2550 ปัจจุบันมีโฮมสเตย์ 2 หลัง
- ทำสวนกาแฟ+ชาเมี่ยง 9 ไร่
- เลี้ยงผึ้งโก๋น 10 โก๋น ได้น้ำผึ้ง 120 ขวดต่อปี จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว และแปรรูปเป็นสบู่น้ำผึ้ง แหล่งเรียนรู้
- เข้าอบรมเรื่องการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม, การแปรรูป

ได้รับมาตรฐาน Homestay standard

“ตั้งแต่ทำโฮมสเตย์ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ลูกกลับมาอยู่บ้าน”

รูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมในพื้นที่ต้นน้ำลำธารตามแนวพระราชดำริ

"ต้นทางป่าไม้ ปลายทางประมง ระหว่างทางเป็นการเกษตร ปศุสัตว์ พัฒนาที่ดินและอื่นๆ

พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ผู้ปิ่นภักดิ์ชีวันภักพัฒนา

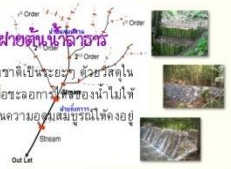
พัฒนาป่า 3 วิธี

วิธีที่ 1 การพัฒนาป่าด้วยระบบคลองไส้ไก่-คูคลองก้างปลา

โดยการผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำ ด้วยการวางท่อน้ำไปตามแนวระดับสันเขา เจาะรูท่อน้ำให้น้ำหยดไหลลงสู่ผืนป่าเป็นระยะๆ และส่งน้ำโดยคลองไส้ไก่ไปตามแนวระดับให้น้ำไหลเอื่อยๆ แล้วกระจายแยกน้ำออกเป็นระบบคูคลองก้างปลา เพื่อกระจายความชุ่มชื้นลงสู่ผืนป่าเป็นบริเวณที่กว้างยิ่งขึ้น

วิธีที่ 2 การพัฒนาป่าด้วยระบบฝายต้นน้ำลำธาร

โดยการสร้างฝายต้นน้ำลำธารกั้นร่องห้วยธรรมชาติเป็นระยะๆ ด้วยวัสดุในท้องถิ่นตามภูมิปัญญา เช่น ไม้ไผ่ หินในห้วย เพื่อชะลอการไหลของน้ำไม่ให้เกิดความรุนแรงในการชะล้างหน้าดิน ช่วยดักตะกอนความอุดมสมบูรณ์ให้คงอยู่ในลุ่มน้ำ และเกิดการกระจายความชุ่มชื้นในผืนป่า

วิธีที่ 3 การพัฒนาด้วยระบบน้ำฝนตามธรรมชาติ

โดยการพัฒนาแม่ไม้ธรรมชาติ ให้ผลิตเมล็ดไม้โปรยกระจายพันธุ์ลงสู่พื้นที่ด้านล่าง และพิจารณาปลูกไม้ที่ไม่ผลัดใบหรือไม่โตเร็ว เพื่อให้ป่ามีสีเขียวอยู่ตลอดเวลา เป็นการลดความแห้งแล้งและความร้อนในผืนป่า

ปลูกไม้ 3 อย่าง ให้ประโยชน์ 4 ประการ

ไม้ใช้สอยและเศรษฐกิจ เป็นไม้ที่ชุมชนนำไปใช้สอย ปลูกสร้างบ้านเรือน โรงเรือน เครื่องมือการเกษตร และเพื่อการเสริมสร้างเป็นอาชีพของชุมชนได้ เช่น ไม้สัก ไม้แดง ไม้ตะเคียน ไม้ไผ่ ไม้ปา

ไม้กินได้ เป็นไม้ที่ชุมชนสามารถนำเอาใบ ยอด ดอก ผล หรือส่วนต่างๆ มาเป็นอาหารได้ รวมทั้งพืชสมุนไพร เช่น สะเดา แคขี้เหล็ก ไผ่ มะไฟ มะแฟน พริกไท หว้า กล้วย พวย

ไม้ฟืน เป็นไม้ที่ชุมชนใช้เป็นเชื้อเพลิงในครัวเรือน เพื่อหุงต้มอาหาร แปรรูปผลผลิตการเกษตร และสร้างความอบอุ่น เช่น ไม้โตเร็วชนิดต่างๆ

เกิดการอนุรักษ์ระบบนิเวศต้นน้ำลำธาร ทำให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพและเป็นการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ป่าเปียก

เป็นทฤษฎีการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ โดยให้ความชุ่มชื้นช่วยให้ป่าเขียวชอุ่มอยู่ตลอดเวลา ทำให้ไฟป่าเกิดได้ยาก และเป็นการต่อยอดจากกิจกรรมการอนุรักษ์ต่างๆ คือ การสร้างฝายต้นน้ำลำธาร การปลูกไม้ 3 อย่าง 4 ประโยชน์ 4 ประการ

กลุ่มอาชีพเสริมจากการอนุรักษ์

- กลุ่มอนุรักษ์ผึ้งธรรมชาติ
- กลุ่มอนุรักษ์สมุนไพร
- กลุ่มอนุรักษ์สัตว์ทรพานป่า
- กลุ่มผลิตไม้ท่วงดอกท่าง
- กลุ่มแพะชำภาสไม้
- กลุ่มแปรรูปกระถินยักษ์
- กลุ่มอนุรักษ์ดอกลิงลาว
- กลุ่มจักสานไม้ไผ่
- ฯลฯ

เกษตรยั่งยืน : รูปแบบการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำ

เกษตรกรรมชีวภาพ เป็นรูปแบบการเกษตรที่ไม่ใช้สารเคมี สร้างสิ่งปนเปื้อนกระทบต่อคุณภาพลุ่มน้ำ มุ่งเน้นในการใช้สารที่ผลิตได้จากพืชธรรมชาติ

เกษตรกรรมผสมผสาน เป็นรูปแบบการเกษตรที่เน้นการปลูกพืชที่หลากหลายในไร่นา และการเลี้ยงสัตว์เลี้ยงด้วย

เกษตรกรรมธรรมชาติ เป็นรูปแบบการเกษตรที่มุ่งเน้นความสัมพันธ์ภายในระบบการเพาะปลูกตามธรรมชาติ ปล่อยให้ธรรมชาติควบคุมกันเอง

เกษตรกรรมทฤษฎีใหม่ เป็นรูปแบบการเกษตรที่เน้นการบริหารจัดการทรัพยากรพื้นฐานในการเกษตรให้สอดคล้องเหมาะสม และมีการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรนั้นๆ อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด รวม ถึงการรวมกลุ่ม และการระดมทุนในรูปแบบสหกรณ์

วนเกษตร เป็นรูปแบบการเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมผสมผสานกับการปลูกไม้ป่า ไม้ 3 อย่าง หรือเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้เพื่อประโยชน์ทางการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง

อนุรักษ์ดิน

การปลูกพืชเชิงอนุรักษ์ โดยการปลูกพืชเป็นแถบขวางความลาดชันของพื้นที่ ด้วยแถบไม้พุ่ม แถบหญ้า หรือแฝก

การปลูกพืชเนื่องปรับปรุงบำรุงดิน เป็นการดูแลบำรุงดินมิให้มีสภาพเสื่อมโทรม ด้วยการปลูกพืชตระกูลถั่วสลับหรือปลูกแซมกับพืชเศรษฐกิจ

การจัดการดินและน้ำ เป็นการใช้เศษเหลือของพืชเพื่อการคลุมดินและบำรุงดิน จะช่วยให้ลดการชะล้างหน้าดิน และมีสภาพที่เหมาะสม

ระบบนิเวศแหล่งน้ำธรรมชาติ

เป็นการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น ปลา ในรูปแบบต่างๆ เช่น การเลี้ยงปลาในกระชังน้ำไหล

ทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ เป็นรากฐานการพัฒนาเกษตรกรรม เป็นรากฐานเศรษฐกิจ

เป็นความมั่นคง ยั่งยืน

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โทรศัพท์/โทรสาร 0 5388 9240

ที่ปรึกษา

ดร.วีระชัย นาควิบูลย์วงศ์	ประธาน Forum 21 st / คณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)
ดร.จำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์	กรรมการอาวุโส Forum 21 st / ที่ปรึกษาอาวุโส ไอยูซีเอ็น (องค์การระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ)
ดร.อภิชาต ทองอยู่	เลขาธิการ Forum 21 st / ประธานมูลนิธิสวัสดีไทย
ผศ.ดร.จำเนียร ยศราช	อธิการบดี มหาวิทยาลัยแม่โจ้

คณะทำงาน

นายคณิต ธนูธรรมเจริญ
นายจรูญ คำปันนา
นายขนิษฐภาค วงษ์รัตน์
นายมนัส หามาลา
ผศ.ดร.ปฏิภาณ สุทธิกุลบุตร
ดร.ทิพย์สุดา ตั้งตระกูล
ดร.นิกร มหาวัน
ดร.วินิจ ผาเจริญ
ผศ.ดร.วันเพ็ญ เจริญตระกูลปีติ

นางศิรินทิพย์ ผาเจริญ
น.ส.ภาวิตา อินถา
น.ส.โชติกา กระปุกทอง
น.ส.นิตยา ธะกุลนา
นายนครินทร์ จันทวิมล
น.ส.เจนจิรา นงค์บาง
นายคุณากร โปธาคำ
น.ส.จารุพร นุแปงถา
น.ส.เกศศิรี จำปาทอง

ขอบคุณครับ